

**SOCIETATEA NAȚIONALĂ DE TRANSPORT
GAZE NATURALE "TRANSGAZ" SA MEDIAȘ**
Capital social: 117 738 440,00 LEI
ORC: J32/301/2000; C.I.F.: RO13068733
P-ța C. I. Motaș nr. 1, cod: 551130, Mediaș, Jud. Sibiu
Tel.: 0040 269 803333, 803334; Fax: 0040 269 839029
http://www.transgaz.ro; E-mail: cabinet@transgaz.ro

Cuprins

Abrevieri și acronime:	3
1. Introducere	4
1.1 Domeniul și obiectivele raportului actual	4
1.2 Cerințe legale și politice	4
1.3 Scurtă prezentare a proiectului	5
2. Definirea Zonei de Influență (AOI)	11
3. Metodologia de colectare a datelor	12
3.1 Colectarea datelor primare	12

DEZVOLTAREA PE TERITORIUL ROMÂNIEI A SISTEMULUI NATIONAL DE TRANSPORT AL GAZELOR NATURALE DIN CORIDORUL BULGARIA - ROMÂNIA - UNGARIA - AUSTRIA

RAPORTUL EVALUĂRII RAPIDE A IMPACTULUI SOCIAL

Rev.	Data	Descriere	Emis de către:	Verificat de câtre:	Aprobat de câtre:	Aprobarea clientului
R01	12.04.2017	Emis pentru reexaminare	Green Partners			

3.2	Colectarea datelor secundare	16
4.	Analiza economico-socială de referință	16
4.1	Informații generale despre România	17
4.2	Demografie	18
4.3	Așezări și locuințe	22
4.3.1	Tipurile de așezări și locuințe	22
4.3.2	Spațiul de locuit și componența gospodăriei	24
4.3.3	Așezări în coridorul de 500m	25
4.4	Utilități publice, infrastructură de transport și servicii;	26
4.4.1	Accesul la sursele de apă și gaze	26
4.4.2	Accesul la serviciile de distribuire a electricității și de telecomunicații	27
4.4.3	Accesul la infrastructura de transport	27
4.5	Utilizarea terenurilor și agricultură	27
4.5.1	Terenul agricol	28
4.5.2	Silvicultură	29
4.5.3	Regimul funciar al terenului	30
4.6	Activități economice	31
4.7	Mijloace de subzistență	32
4.8	Forța de muncă și ocuparea acesteia	34
4.9	Educație	36
4.10	Sănătate și siguranță publică	37
4.11	Situri culturale, turistice și recreative	38
4.12	Grupuri vulnerabile	39
4.12.1	Sărăcie și excluziune socială	39
4.12.2	Grupurile vulnerabile aferente proiectului	39
4.13	Structura organizatorică a UIP BRUA	42
4.14	Concluzii	44
5.	Aspectele socio-economice aferente capacității Transgaz de punere în aplicare a proiectului	45
6.	Consultări publice, participare și informare	47
7.	Evaluarea impactului și măsurile de atenuare a acestuia	50
7.1	Metodologia de evaluare a impactului	50
7.2	Identificarea impacturilor	53
7.3	Evaluarea impacturilor	59
7.3.1	Impacturi pozitive potențiale	59
7.3.2	Impacturi negative potențiale	60
8.	Bibliografie	85
Anexe		86

Abrevieri și acronime:

AGI	Instalație deasupra solului
AOI	Zona de influență
UAT	Unitate administrativ teritorială
BRUA	Bulgaria – România – Ungaria - Austria
EIM	Evaluarea impactului asupra mediului
BERD	Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare
PMMS	Plan de management al mediului și social
UE	Uniunea Europeană
SCG	Stație de comprimare a gazelor naturale
PIB	Produsul intern brut
SMG	Stație de măsurare a gazelor naturale
GMT	Ora meridianului Greenwich
IFI	Instituții financiare internaționale
CAT	Cadrul de achiziție a terenurilor
PAAT	Planul de acțiune pentru achiziția terenurilor
INS	Institutul Național de Statistică
NATO	Organizația Tratatului Atlanticului de Nord
NUTS	Nomenclatorul comun al unităților teritoriale de statistică
OSCE	Organizația pentru Securitate și Cooperare în Europa
SICR	Sit de importanță comunitară în România
APSR	Arie de protecție specială în România
ERIS	Evaluare rapidă a impactului social
PPI	Plan de implicare a părților interesate
SMURD	Serviciul mobil de urgențe, reanimare și descarcerare din România
SNTGN	Societatea Națională de Transport Gaze Naturale
ONU	Organizația Națiunilor Unite
UNESCO	Organizația Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură
OMC	Organizația Mondială a Comerțului

1. Introducere

1.1 Domeniul și obiectivele raportului actual

Prezentul raport este elaborat anterior construirii unei noi conducte de transport de gaze naturale pe teritoriul României. Conducta este parte a rețelei de transport de gaze naturale Bulgaria - România - Ungaria - Austria (Proiectul BRUA). În România, conducta va conecta Nodul Tehnologic Podișor cu Stația de Măsurare Gaze de la Horia (SMG) pe direcția Podișor - Corbu - Hurezani - Horia. Faza 1 a proiectului se întinde de la Podișor la Recaș, iar Faza 2, de la Recaș la Horia.

EIS a fost efectuată pentru a identifica principalele impacturi sociale și riscuri asociate Conduței BRUA, precum și măsurile necesare fie pentru a preveni și reduce la minimum, sau pentru a ameliora efectele acestor impacturi. Impacturile sociale au fost analizate din perspectiva populației locale și a celor 79 de municipalități traversate de conductă.

Din cauza constrângerilor în materie de termen și buget, efectuarea unui studiu de evaluare a impactului social nu a reprezentat o opțiune viabilă. Ca atare, s-a aplicat o metodă de evaluare rapidă a impactului social care permite colectarea, prelucrarea și analizarea datelor într-un interval de timp scurt, asigurând faptul că impacturile identificate sunt prezentate corect și real și că toate măsurile de atenuare a impacturilor negative sunt cuprinse în Planurile de Management Social.

Metoda, comparativ cu un studiu complet de evaluare a impactului social, nu ia în considerare durata, reversibilitatea, prezența factorilor de stres și rezistența la factorii de stres atunci când se evaluează impacturile sociale, din cauza evaluării dificile a acestor indicatori având în vedere constrângerile sus-menționate, precum și din cauza faptului că există un număr limitat de date cu privire la respectivele aspecte în legătură cu zona de influență (AOI)¹, iar studiul economico-social efectuat nu era menit să fie un recensământ al Persoanelor Afectate de Proiect (PAP) sau activelor și, prin urmare, nu a investigat acești indicatori în rândul respondenților.

1.2 Cerințe legale și politice

Legislația din România nu prevede un studiu complet al impactului social în cazul proiectelor de infrastructură/investiții și această prevedere nu există nici cu privire la eliberarea oricărei autorizații. Totuși, Evaluarea Impactului asupra Mediului (EIM) elaborată pentru procedura de autorizare la nivel național din România cuprinde un capitol cu privire la aspectele sociale căruia prezentul raport i se conformează.

Instituțiile financiare internaționale (IFI) au cerințe specifice cu privire la aspectele de mediu și sociale. În acest sens, cerințele Băncii Europene pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BERD) aplicabile proiectului de față sunt prezentate în continuare. CP aplicabile care se adresează problemelor sociale sunt marcate cu litere îngroșate în tabelul următor.

Tabelul 1. Cerințele de performanță ale BERD aplicabile proiectului BRUA:

CP	Titlul	Aplicabilă BRHA
1	Sistemul de management și evaluare de mediu și social(ă)	DA

¹ Area of Influence

CP	Titlul	Aplicabilă BRHA
2	Forța de muncă și condițiile de muncă	DA
3	Prevenirea și combaterea poluării	DA
4	Sănătatea, siguranța și securitatea comunității	DA
5	Achiziția de teren, restabilirea involuntară și strămutarea motivată economic	DA
6	Conservarea biodiversității și Managementul Durabil al Resurselor Naturale Vii	DA
7	Populație autohtonă	NU
8	Patrimoniul cultural	DA
9	Intermediari financiari	NU
10	Angajamentul privind divulgarea informațiilor și angajamentul părților interesate	DA

Sursa: Politica de mediu și socială a BERD pe 2014

1.3 Scurtă prezentare a proiectului

Proiectul BRUA este o conductă de gaze naturale care va traversa Bulgaria, România, Ungaria și Austria. Tronsonul din România al proiectului este pus în opera de Societatea Națională de Transport Gaze Naturale (SNTGN) „Transgaz” în regiunile de sud, sud-vest și vest din România. Pe teritoriul României, conducta va avea o lungime totală de aproximativ 529 km și va traversa 79 de unități administrativ-teritoriale (UAT) amplasate în 11 județe: (Giurgiu, Teleorman, Dâmbovița, Argeș, Olt, Vâlcea, Gorj, Hunedoara, Caraș-Severin, Timiș și Arad). Trei stații de comprimare gaze naturale (Stația de comprimare gaze naturale Podișor (SCG): județul Giurgiu, Stația de comprimare gaze naturale Bibești (SCG): județul Gorj și Stația de comprimare gaze naturale Jupa (SCG): județul Caraș-Severin), 38 robinete de secționare și 18 stații de protecție catodică vor fi amplasate de-a lungul traseului conductei. Conducta este proiectată să transporte gaze naturale la o presiune de 63 Bar.

Lista cu UAT traversate de conducta BRUA este prezentată în continuare, mergând de la est către vest:

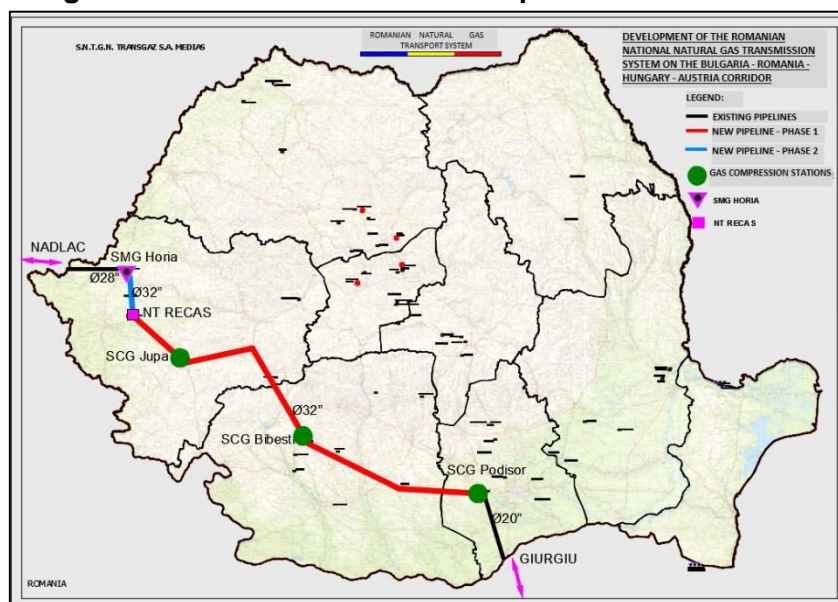
Tabelul 2. Lista UAT și județelor traversate de conducta BRUA

Județul	Nr.	UAT	Județul	Nr.	UAT	Județul	Nr.	UAT
Giurgiu	1	Bucșani		28	Lăcusteni		55	Sarmizegetusa
	2	Crevedia Mare		29	Măciuca		56	Totești
	3	Mârșa		30	Ștefănești	Caraș-Severin	57	Caransebeș
	4	Roata de Jos		31	Sutești		58	Oțelu Roșu
Teleorman	5	Gratia		32	Tetoiu		59	Băuțar
	6	Poeni		33	Voicești		60	C-tin Daicoviciu
	7	Scurtu Mare		34	Zătreni		61	Glîmboca
	8	Tătăraștii de Jos	Gorj	35	Bumbeștii Jiu		62	Marga
	9	Tătăraștii de Sus		36	Târgu Cărbunești		63	Obreja
Dâmbovița	10	Șelaru		37	Bălănești		64	Sacu
Argeș	11	Popești		38	Bărbătești		65	Zăvoi
	12	Izvoru		39	Dănciulești	Timiș	66	Lugoj
	13	Râca		40	Hurezani		67	Recaș
	14	Căldăraru		41	Jupânești		68	Belinț
	15	Bârla		42	Schela		69	Bogda
Olt	16	Potcoava		43	Scoarța		70	Costeiu
	17	Scornești		44	Stejari		71	Fibiș
	18	Corbu		45	Turcinești		72	Gavojdia
	19	Grădinari		46	Vladimir		73	Ghizela
	20	Oporelu	Hunedoara	47	Vulcan		74	Mașloc
	21	Priseaca		48	Hățeg		75	Pișchia
	22	Strejeși		49	Bănița		76	Topolovățu Mare
	23	Teslui		50	Baru	Arad	77	Fântânele
Vâlcea	24	Drăgășani		51	Densus		78	Șagu
	25	Crețeni		52	Pui		79	Vladimirescu
	26	Fântătești		53	Sălașu de Sus			
	27	Gușoeni		54	Sântămărie Orlea			

Sursa: Raportul EIM

Traseul conductei pe teritoriul României este prezentat în figura următoare:

Figura 1. Traseul conductei BRUA pe teritoriul României

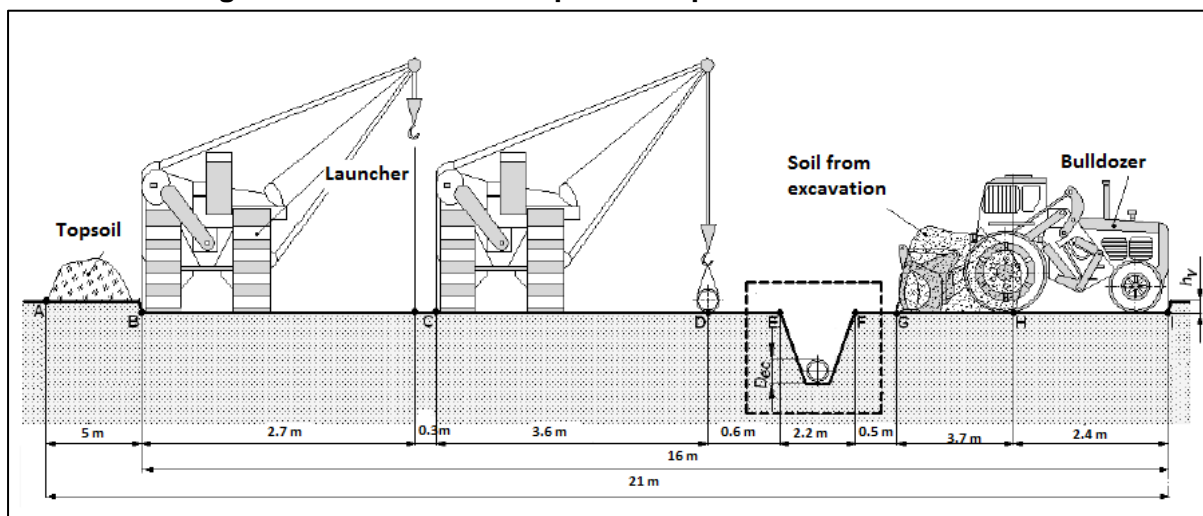

Sursa: SNTGN TRANSGAZ S.A.

Tronsonul din România al coridorului de construcție a conductei va avea un front de lucru de 21 m, redus la 14 m în zonele sensibile cum ar fi păduri sau zone cu acces dificil. Conducta din oțel cu diametrul de 800mm (32") va fi în principal îngropată la o adâncime de minimum 1m. Se vor face excepții la traversările rețelelor de comunicații, unde conducta va fi îngropată la o adâncime minimă de 1,5m. Drumurile și căile ferate vor fi subtraversate prin forare în plan orizontal și conducta va fi instalată într-un tub de protecție (armătură din oțel). Traversările cursurilor de apă se vor executa în șanțuri descoperite sau prin forare dirijată în plan orizontal. Malurile cursurilor de apă vor fi refăcute la sfârșitul lucrărilor de construcție.

Figura următoare ilustrează organizarea frontului de lucru planificat pentru conducta BRUA:

Figura 2. Frontul de lucru planificat pentru conducta BRUA

Sursa: Raportul EIM

În conformitate cu informațiile furnizate de Transgaz, 395km din cei 529km de traseu al conductei vor urma în paralel traseul altor conducte de gaze naturale existente ale SNTGN Transgaz, în timp ce 134km vor urma trasee noi. Unele tronsoane ale conductelor existente vor fi înlocuite cu conductă nouă (circa 10%). Pe unele tronsoane, traseul conductei va fi deviat față de paralelismul cu traseul conductelor de gaze naturale existente din motive de siguranță și protecție a mediului.

Conducta BRUA traversează sau trece prin apropierea limitelor a:

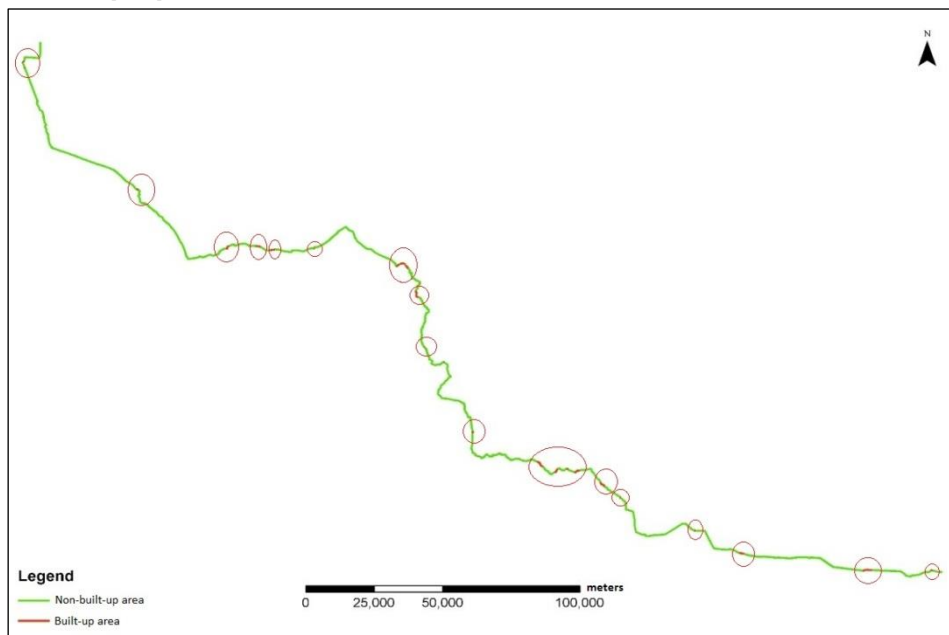
- 449 cursuri de apă, inclusiv canale, torenți etc. (dintre care 9 râuri mari);
- 2 autostrăzi;
- 191 drumuri (dintre care, 23 drumuri naționale, 76 drumuri județene și 92 drumuri rurale publice/private);
- 18 căi ferate;
- aproximativ 29km de pădure;
- 7 situri Natura 2000;
- 1 parc natural (Geoparcul Dinozaurilor „Țara Hațegului”).

Lista principalelor caracteristici ale conductei este prezentată la Anexa 1 intitulată „Principalele caracteristici ale conductei BHRA”.

Conform Raportului Evaluării Impactului asupra Mediului, un procent de doar 4,2% din conductă va fi construit în zone intravilane, acestea fiind, oricum, zone cu densitate redusă a populației.

Figura 3. Suprapunerea traseului conductei BRUA cu zonele intravilane (roșu)

Sursa: Raportul EIM

Anexa 2 prezintă date cu privire la lungimea conductei în zonele intravilane și extravilane din UAT traversate de conducta BRUA.

Lucrările de construcție a conductei vor acoperi o suprafață de aproximativ 1.093 ha, dintre care 1.080,8 ha vor fi utilizate temporar.

Suprafața de teren ocupată permanent va acoperi o suprafață de 12,46 ha. O parte din această suprafață va fi utilizată pentru construirea a 3 stații de comprimare gaze naturale, la Podișor, Bibești și Jupa, precum și a 38 robinete de secționare și a drumurilor conexe.

Cinci șantiere de construcții vor fi amplasate de-a lungul traseului conductei în județele Argeș, Vâlcea, Gorj, Caraș-Severin și Timiș și alte trei șantiere de construcții vor fi amplasate la locațiile de construire a stațiilor de comprimare gaze naturale.

Lista cu terenurile ocupate temporar și permanent este prezentată în continuare:

Tabelul 3. Amprenta la sol a conductei BRUA

Obiectiv	Suprafață ocupată	
	Temporar (m ²)	Permanent (m ²)
SCG Podișor	-	46.136,128
SCG Bibești	-	49.499,281
SCG Jupa	-	49.172,140
Depozit conductă Poeni	3.381	-
Depozit conductă Corbu	3.405	-
Depozit conductă Cherlești	3.000	-
Depozit conductă Zatreani	3.244	-
Depozit conductă Frasin	10.100	-
Depozit conductă Paroșeni, Jiu	3.150	-
Depozit conductă Pui	3.362	-
Depozit conductă Iaz	3.116	-
Depozit conductă Lugoș	2.556	-
Depozit conductă Fântânele	3.120	-

Obiectiv	Suprafață ocupată	
	Temporar (m ²)	Permanent (m ²)
Organizare de șantier de construcții și depozit de conductă Căldăraru, județul Argeș	11.800	-
Organizare de șantier de construcții și depozit de conductă Gușoeni, județul Vâlcea	14.313	-
Organizare de șantier de construcții și depozit de conductă Turcinești, județul Gorj	14.778	-
Organizare de șantier de construcții și depozit de conductă Bucova (Băuțar), județul Caraș Severin	11.360	-
Organizare de șantier de construcții și depozit de conductă Petrovaselo (Recăș), județul Timiș	12.500	-
Organizare de șantier de construcții în cadrul SCG Podișor, județul Giurgiu	5.000	-
Organizare de șantier de construcții în cadrul SCG Bibești, județul Gorj	5.000	-
Organizare de șantier de construcții în cadrul SCG Jupa, județul Caraș Severin	5.000	-
Stații robinete de secționare	-	8,523
Drumuri tehnologice de acces la stațiile de robinete de secționare	-	9.736
Traseul conductei BRUA (frontul de lucru)	10.731.846	-
Total (m²)	10.850.031	163.066,549
Total (ha)	1085,003	16,306

Sursa: Raportul EIM

Informațiile privind proprietățile afectate sunt rezultatul mai multor proceduri, începând cu elaborarea și înregistrarea planurilor de zonare, trecând prin comunicarea cu administrațiile municipale, contractarea de agenți imobiliari și sfârșind cu eventala trimitere a unor echipe din cadrul personalului propriu, pentru a obține datele lipsă. Ca urmare a unui proces extins de colectare a informațiilor cu privire la proprietățile afectate efectuat de Transgaz, a fost identificat un număr total de 20.190 de loturi de teren ca fiind afectate în mod direct de construirea și exploatarea conductei.

În baza procedurii de obținere a autorizației de mediu și de identificare pe teren a proprietarilor, precum și a studiului economico-social efectuat în decembrie 2016, au fost definite următoarele categorii de Persoane Afectate de Proiect (PAP):

- proprietarii terenurilor destinate instalațiilor deasupra solului (AGI)²;
- arendașii / utilizatorii terenurilor agricole destinate AGI;
- proprietarii de terenuri agricole din frontul de lucru;
- proprietarii (formali sau informal) ai activelor / structurilor (temporare sau permanente) situate în frontul de lucru;
- proprietarii de terenuri cu păduri (proprietari privați sau asociații ale proprietarilor privați) din frontul de lucru;
- proprietarii de livezi, vii și alte exploatații de culturi perene din frontul de lucru;
- arendașii / utilizatorii (formali sau informal) terenurilor agricole din frontul de lucru;
- întreprinderile locale;

² In engleza Above Ground Installation (AGI)

- proprietarii de terenuri și utilizatorii de terenuri și active din vecinătatea frontului de lucru.

PAP din fiecare dintre aceste categorii vor fi afectați în principal temporar dar și permanent din cauza construirii și exploatarei proiectului BRUA.

2. Definirea Zonei de Influență (AOI)

Sub legislația română, EIM consideră un coridor de 300m ca zonă de influență a proiectului (150m de fiecare parte a conductei). Informațiile prezentate în raportul de față acoperă o suprafață cu lățimea de 250m de fiecare parte a frontului de lucru de 21m. Acest coridor cu lățimea de 500m reprezintă zona de influență (investigare) a proiectului (AOI).

Motivele alegerii unei zone de investigare extinse cuprind vecinătatea așezărilor față de coridorul de construcție a conductei, construirea de drumuri de acces și instalații conexe, activitățile economice din zona etc.

Conducta BRUA va traversa teritoriul administrativ al 79 de unități administrativ-teritoriale (UAT), dintre care 11 UAT sunt orașe și 68 UAT sunt comune rurale.

Tabelul 4. Lungimea conductei în fiecare județ traversat de conducta BRUA și numărul de UAT urbane/rurale traversate de conducta BRUA

Județul	Lungimea conductei (km)	Nr. de UAT rurale	Nr. de UAT urbane
Giurgiu	21,654	4	0
Teleorman	19,946	5	0
Dâmbovița	3,087	1	0
Argeș	35,081	5	0
Olt	49,399	5	2
Vâlcea	56,524	10	1
Gorj	98,621	10	2
Hunedoara	79,015	8	2
Caraș-Severin	58,785	7	2
Timiș	80,112	10	2
Arad	26,724	3	0

Sursa: Datele prelucrate de la SNTGN Transgaz și Institutul Național de Statistică (INS) pe 2016

S-a folosit următoarea terminologie specifică:

- Unități administrativ-teritoriale (UAT): zona care corespunde zonei intravilane (construcții și facilități) ale uneia sau mai multor așezări și zona agricolă (teren arabil, pășuni și fânețe, vii și livezi), zona fondului forestier, zona ocupată de construcții și infrastructură (trasee ale sistemelor de comunicație diferite de cele aparținând

domeniului public al statului, lucrări de administrare apă), bazine de apă și iazuri din jurul zonei intravilane delimitată de granițe administrative;

- Oraș: UAT sau partea din UAT care cuprinde o așezare locuită cu o dimensiune, populație sau importanță mai mare decât aceea a unui sat și care, de asemenea, are o funcție administrativă;
- Comună (grup de sate): UAT care cuprinde populația rurală unită de o comunitate de interese și tradiții. Comunele pot să fie formate dintr-unul sau mai multe sate în funcție de condițiile economice, sociale, culturale, geografice și demografice.
- Așezare: un oraș sau un sat care ține de o UAT.

3. Metodologia de colectare a datelor

3.1 Colectarea datelor primare

Metodologia de eșantionare pentru colectarea de date primare a fost elaborată prin luarea în considerare a mai multor aspecte, cum ar fi: peisajul, numărul de proprietari de terenuri per UAT, vecinătatea gospodăriilor față de coridorul de construire a conductei și altor proiecte de infrastructură (drumuri de acces, șantiere de construcții etc.), intervalul-cadru de timp alocat colectării de date, distribuirea unei serii de chestionare de-a lungul traseului conductei. Datorită faptului că lansarea sondajului a fost planificată pentru luna decembrie și accesul a fost limitat din cauza vremii, a trebuit să fie luate în considerare și tipul și accesibilitatea drumurilor.

Traseul conductei a fost împărțit în 4 segmente, în baza tipului de teren principal acoperit de traseu. Cele 4 segmente sunt:

- I: Podișor, UAT Bucșani (Giurgiu) - Petculești, UAT Grădinari (Olt) – această zonă este caracterizată ca o zonă în principal de câmpie, cu teren agricol
- II: Tighina, UAT Voicești (Valcea) - Pișteștii din Deal, UAT Scoarța (Gorj) – o zonă de deal, cu livezi și pășuni
- III: Bălănești, UAT Bălănești (Gorj) - Jupa, UAT Caransebeș, (Caraș-Severin) – zonă montană, acoperită de păduri și pășuni
- IV: Constantin Daicoviciu (Caraș-Severin) - Valdimirescu (Arad) – zone cu o combinație de dealuri și câmpii, cu terenuri agricole extinse pe ultimul tronson de conductă.

Odată ce s-a făcut această împărțire, echipa de EIS a realizat o traversare virtuală pe harta traseului conductei care prezintă următoarele caracteristici:

- harta Google Earth a teritoriului, cu cote, așezări, drumuri, căi navigabile etc.;
- marcarea unei suprafețe de 250m de fiecare parte a coridorului conductei (AOI care urmează să fie utilizată în EIS), cu conductele existente, conductele noi, coridorul de construcție a conductei.

S-au identificat toate așezările (satele care aparțin unei UAT) din cadrul sau din apropierea suprafeței de 250m marcate de o parte și alta a coridorului, împreună cu distanța de la cea mai apropiată casă/facilitate până la conductă. În baza acestor informații, datele de la Transgaz referitoare la numărul de proprietari de teren/loturi afectați (afectate) din fiecare

UAT, municipalitate în care au avut deja loc consultări anterioare și municipalitate în care urmează să fie amplasată AGI au fost colectate și prelucrate.

Odată ce aceste informații au fost disponibile, pentru a determina numărul total de chestionare pentru gospodărie care urmează să fie incluse în sondajul economico-social, echipa EIS a aplicat următoarele filtre:

- municipalități cu mai mult de 300 proprietari de teren;
- 3% din numărul total de proprietari de teren pentru fiecare municipalitate selectată;
- pentru fiecare municipalitate selectată, s-au alocat un număr de minimum 2 chestionare care urmează să fie completate de gospodăriile direct afectate (situate în cadrul zonei tampon de 250m de fiecare parte a conductei).

Selecția rezultată a fost restrânsă în continuare în baza condițiilor de accesibilitate și a distanței între localități (dacă două municipalități erau aproape una de cealaltă, s-a selectat cea cu un număr de proprietari de teren mai mare). În sfârșit, procentajul care a fost luat în considerare pentru determinarea numărului de chestionare destinate proprietarilor de teren afectați a fost ajustat în unele dintre municipalități astfel încât să fie adaptat principiilor vecinătății și accesibilității (de exemplu, deși în UAT Crevedia Mare au fost identificați doar 25 de proprietari de teren, s-au repartizat aici un număr total de 10 chestionare în ciuda faptului că UAT apropiată de Crevedia Mare are un număr mai mare de proprietari de teren). În alte cazuri, numărul total de chestionare destinate proprietarilor de teren a fost redus pentru a putea să existe mai multe chestionare pentru gospodăriile situate în apropierea coridorului conductei.

Diferențierea între proprietarii de teren și gospodăriile direct afectate s-a făcut în baza următoarelor considerente:

- proprietarii de teren care dețin loturi de teren traversate de conductă sunt direct afectați și, ca atare, trebuie să li se aplice un număr reprezentativ de chestionare (s-a stabilit în mod arbitrar că aproximativ 80% din numărul total de chestionare ar trebui aplicate proprietarilor de teren afectați);
- gospodăriile direct afectate sunt gospodăriile situate în cadrul frontului de lucru de 250m de pe fiecare parte a coridorului conductei, care nu au în mod obligatoriu teren traversat de conductă, dar care ar putea să fie afectate de zgomotul, praful etc. generat de activitățile de construcție care se execută în apropiere. S-a stabilit în mod arbitrar că aproximativ 20% din numărul total de chestionare ar trebui aplicat acestei categorii de PAP.

Pentru selectarea persoanelor din fiecare așezare selectată cărora să li se aplice chestionarul au fost utilizate o serie de metode, în funcție de situația de pe teren, timpul disponibil și disponibilitatea respondenților. Cu ajutorul reprezentanților Transgaz de pe teren și, în unele situații, și al reprezentanților autorităților locale, proprietarii de teren afectați au fost rugați să vină la primărie, la un local de la fața locului sau la sala de evenimente a comunității, sau investigatorii au mers din ușă în ușă la proprietarii de teren selectați din lista cu proprietarii de teren deținută de reprezentanții Transgaz și li s-a aplicat chestionarul, în funcție de disponibilitatea lor. Această acțiune a fost întreprinsă până când numărul de chestionare pentru fiecare așezare a fost completat sau chiar depășit dacă respondenții au fost disponibili.

În ceea ce privește gospodăriile direct afectate, acestea au fost selectate în baza vecinătății lor față de conductă și identificate pe zona de traseu al conductei suprapusă pe hărțile Google Earth.

Atunci când s-a efectuat sondajul pe teren, a rezultat că segmentul respondenților din gospodăriile direct afectate a fost practic același cu segmentul proprietarilor de terenuri traversate de conductă. Ca atare, atunci când s-au calculat rezultatele sondajului, diferențierea între proprietarii de terenuri și gospodării nu a fost luată în considerare. Tabelul următor prezintă numărul de chestionare planificate și aplicate pentru fiecare segment:

Tabelul 5: Selectarea zonei investigate

Segmentul	Județul	UAT	Așezarea	Tipul așezării	Nr. de proprietari de terenuri direct afectați de proiect identificați	Numărul de chestionare planificat		Numărul de chestionare aplicate	Distanța de la gospodăria cea mai apropiată la coridorul conductei (aproximativă, în m)
						Proprietari de terenuri	Gospodării	Proprietari de terenuri și gospodării	
1 ³	GIURGIU	Crevedia Mare	Dealul	Rural	25	10	2	4	92
	TELEORMAN	Poeni	Poeni	Rural	365	10	2	12	90
	ARGEȘ	Popești	Planga	Rural	268	9	2	12	120
	ARGEȘ	Căldăraru	Strâmbeni	Rural	499	15	2	23	70
	ARGEȘ		Căldăraru	Rural			2		50
	OLT	Scornicești	Chițeasa	Rural	810	25	2	28	13
	OLT		Negreni	Rural			2		125
	OLT		Scornicești	Urban			2		30
	OLT	Teslui	Cherlești Moșteni	Rural	356	11	2	16	50
Subtotal								95	
2	VÂLCEA	Sutești	Măzili	Rural	351	11	2	18	50
	VÂLCEA	Măciuca	Oveselu	Rural	603	19	2	24	20
	VÂLCEA	Tetoiu	Tetoiu	Rural	510	16	3	20	0
		Hurezani	Hurezani	Rural	281	9	3	14	20
	GORJ	Jupânești	Vierșani	Rural	1286	39	2	53	60
	GORJ	Tg. Cărbunești	Pojogeni	Rural	794	24	2	29	70
	GORJ	Scoarța	Budieni	Rural	309	10	2	11	70
Subtotal								169	

³ Județul Dâmbovița nu a fost inclus în eșantionare întrucât există o singură UAT traversată de conductă în acest județ (Șelaru). Din cauza numărului redus de proprietari de terenuri afectați din această UAT (131) și a distanței mari de la comunitate la conductă (4,8km), s-a decis să nu se includă acest județ în eșantionare.

Segmentul	Județul	UAT	Așezarea	Tipul așezării	Nr. de proprietari de terenuri direct afectați de proiect identificați	Numărul de chestionare planificate		Numărul de chestionare aplicate	Distanța de la gospodăria cea mai apropiată la coridorul conductei (aproximativă, în m)
						Proprietari de terenuri	Gospodării	Proprietari de terenuri și gospodării	
3	Gorj	Bălănești	Bălănești	Rural	805	25	3	23	150
	Gorj	Schela	Sâmbotin	Rural	689	21	3	26	65
	HUNEDOARA	Limita Vulcan - Jiu Paroșeni	Pasul Vulcan	Zonă turistică				19	
	HUNEDOARA	Jiu- Paroșeni + Dealu Babii	Vulcan	Urban	55		3		11
	HUNEDOARA	Baru	Baru	Rural	472	15	3	20	9
	HUNEDOARA	Sântămăria-Orlea	Bărăștii Hategului	Rural	79		3	12	140
	HUNEDOARA	Sarmisegetuza	Sarmisegetuza	Rural	391	12	3	17	65
	CARAȘ SEVERIN	Marga	Marga	Rural	137		3	9	7
	CARAȘ SEVERIN	Oțelu Roșu	Oțelu Roșu	Urban	110		3	5	35
	CARAȘ SEVERIN	Obreja	Iaz	Rural	236	7	3	12	40
Subtotal								143	
4	TIMIȘ	Lugoj	Lugoj	Urban	178	6	4	6	18
	TIMIȘ	Coșteiu	Coșteiu	Rural	167	6	4	8	0
	ARAD	Mașloc	Remetea Mică	Rural	191	6	4	10	100
	ARAD	Vladimirescu	Vladimirescu	Urban	446	14	4	13	170
Subtotal								37	
						320	80		
TOTAL						400		444	

Sursa: Sondajul economico-social

Un număr total de 444 chestionare au fost completate în timpul sondajului economico-social. Anexa 3 prezintă modelul de chestionar pentru sondajul economico-social.

Chestionarul economico-social elaborat pentru sondajul de față se axează pe următoarele tipuri de informații:

- datele de identificare ale respondentului și membrilor familiei sale;
- informații despre reședința și tipul de deținere a terenului (proprietari și/sau utilizatori ai terenurilor);
- informații despre gospodărie: active, acces la infrastructura municipală etc.;
- membrii gospodăriei și nivelul lor de educație;
- accesul la prestațiile sociale;
- nivelul venitului gospodăriei, venitul din agricultură;

- utilizarea terenului, producția agricolă estimată;
- nivelul de conștientizare cu privire la proiectul BRUA al respondenților.

3.2 Colectarea datelor secundare

Pentru a avea capacitatea de a analiza impactul social al noii investiții, au fost colectate date economico-sociale primare și secundare cu privire la zonele afectate de construirea și exploatarea conductei.

Datele secundare au fost extrase dintr-o varietate de surse oficiale, incluzând:

- Institutul Național de Statistică din România;
- Evaluarea impactului asupra mediului (date generale despre proiect, utilizarea terenurilor, infrastructura de transport, activitățile economice);
- Site-urile Internet și rapoartele oficiale elaborate de diverse ministere (Ministerul Locuințelor, Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale);
- Diverse acte legislative (legea locuințelor, legea nr. 348/2003 privind cultivarea de pomi fructiferi, defrișarea plantațiilor de pomi și arbuști fructiferi de interes comercial, Norma Tehnică nr. 118/2013, Codul Silvic).

Toate datele secundare au fost incluse într-o bază de date tip Excel care este pusă la dispoziție la cerere. Datele au fost prelucrate și incluse în raportul EIS sub formă de tabele, diagrame, imagini și casete.

4. Analiza economico-socială de referință

Această analiză se bazează pe rezultatele datelor primare colectate (sondajul aplicat proprietarilor de terenuri și gospodăriilor) și datelor secundare furnizate de INS și de alte surse oficiale astfel cum au fost enumerate în capitolul „Bibliografie” de la sfârșitul documentului. Sondajul s-a efectuat în decembrie 2016 în 26 de unități administrative unde s-au aplicat 444 chestionare proprietarilor de terenuri traversate de conductă, care acoperă 3% dintre proprietarii afectați de terenuri și gospodării situate în zona de investigare (zona de influență a proiectului).

Sondajul de referință oferă informații cu privire la principalii indicatori economico-sociali:

- demografie;
- așezări și locuințe;
- utilități publice, infrastructură de transport și servicii;
- utilizarea terenurilor și agricultură;
- activități economice;
- mijloace de subsistență;
- forța de muncă și gradul de ocupare a acesteia;
- educație;
- sănătate și siguranță publică;
- situri culturale, turistice și recreative;
- grupuri vulnerabile.

4.1 Informații generale despre România

România este situată în sud-estul Europei Centrale și are o suprafață de aproximativ 238.391 km². România are graniță cu Serbia și Ungaria (în vest), cu Ucraina (în nord-est și est), cu Moldova și Marea Neagră (în est) și cu Bulgaria (în sud). Ora locală a României este reprezentată de GMT + 2 ore.

Figura următoare prezintă cele mai importante elemente geografice ale României, incluzând:

- fluviul Dunărea;
- Delta Dunării (un sit de patrimoniu mondial UNESCO faimos pentru varietatea păsărilor);
- Marea Neagră;
- Munții Carpați (care traversează teritoriul României pe 910km); și
- alte zone de câmpie, dealuri, depresiuni geografice și râuri.

Figura 4. Harta geografică a României

Sursă: <http://www.freeworldmaps.net/europe/romania/romania-map-physical.jpg>

România are o climă temperat-continentală cu 4 anotimpuri. Temperatura medie în timpul iernii este de -5°C și de 29°C în timpul verii.

Tabelul 6. Informații despre România

Denumirea țării	România
Președintele (ales în 2014)	Klaus Johannis
Capitala	București
Diviziunile teritoriale ale României	8 regiuni de dezvoltare (corespunzând diviziunilor NUTS-II) 41 de județe și municipiul București (corespunzând diviziunilor NUTS-

	III)
Subdiviziuni	320 orașe, 2854 comune și 12951 sate
Orașe principale	București, Cluj-Napoca, Timișoara, Iași, Brașov, Constanța, Târgu-Mureș, Arad, Oradea, Craiova
Populație	20,2 milioane de locuitori
Densitate	79,9 locuitori/km ²
Limbă oficială	română
Grupuri etnice	Români (90,6%), unguri (6,7%), roma (1,3%), ucraineni (0,3%), germani (0,1%)
Religii	ortodoxă (85,9%), romano-catolică (4,6%), protestantă (3,2%), penticostală (1,9%)
Monedă	leul românesc
Cursul de schimb EUR/RON în decembrie 2016	1 EURO = 4,4985 RON
Cursul de schimb USD/RON în decembrie 2016	1 USD = 4,2391 RON
Organizații internaționale în care este membră	Uniunea Europeană (UE) (începând de la 1.1.2007), Organizația Națiunilor Unite (ONU), Consiliul Europei (CE), Organizația Mondială a Comerțului (OMC), Organizația Tratatului Atlanticului de Nord (NATO), Organizația pentru Securitate și Cooperare în Europa (OSCE)

Sursa: Recensământul populației și locuințelor din octombrie 2011 și raportul Băncii Naționale a României din decembrie 2016

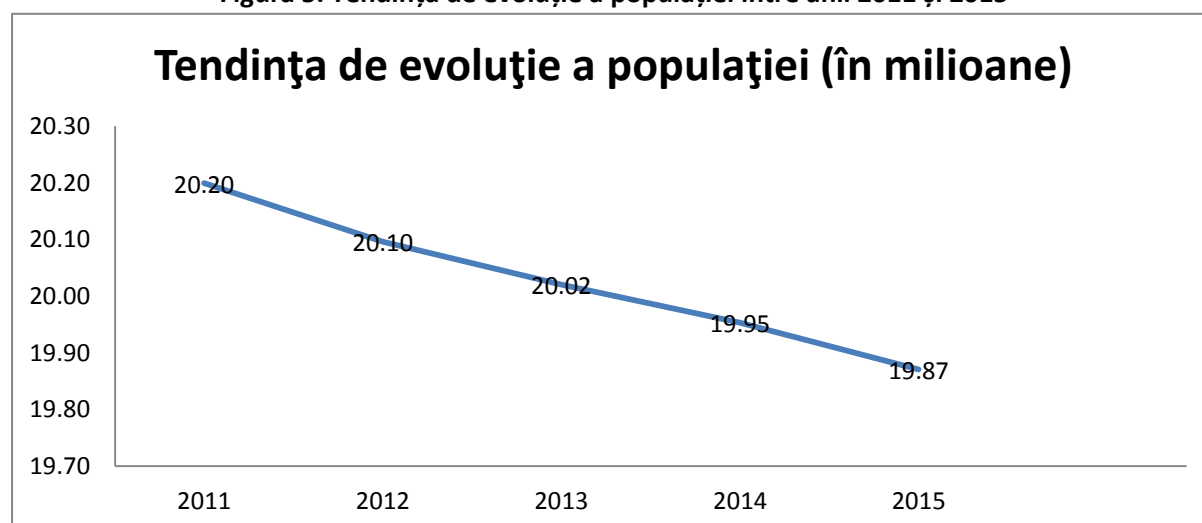
4.2 Demografie

Populație

Conform datelor de la INS, populația României înregistrează o tendință de scădere în ultimii ani. De la ultimul recensământ realizat în 2011, când cifrele indicau o populație totală de 20,2 milioane de locuitori, în 2015 populația a ajuns la un număr total de 19,9 milioane locuitori.

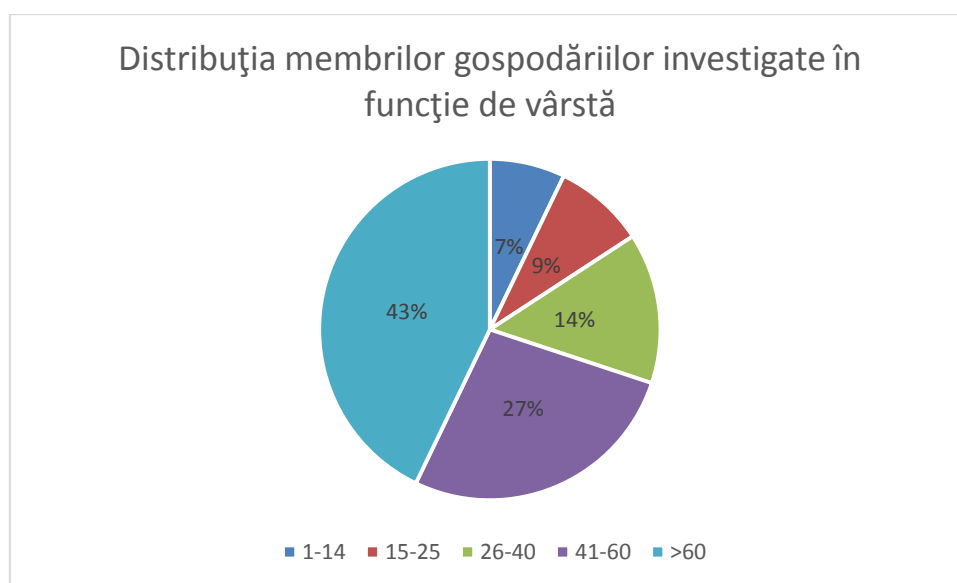
Figura următoare demonstrează tendința de evoluție a populației între anii 2011 și 2015.

Figura 5. Tendința de evoluție a populației între anii 2011 și 2015

În 2015, populația totală care trăia în UAT traversate de conductă era de 379.434 locuitori. UAT cu numărul cel mai mare de locuitori este Lugoj (județul Timiș) care a ajuns în 2015 la un număr total de 47.766 locuitori. Informațiile privind populația fiecărei UAT sunt prezentate în anexa 4 intitulată „Demografia în UAT traversate de conducta BRUA”.

Tendința de evoluție descendentă este reflectată și în distribuția populației din așezările investigate în funcție de vârstă, ilustrată în figura următoare. Grupul de membri ai gospodăriilor în funcție de vârstă cel mai mare este grupul persoanelor vârstnice, cu vârste de peste 60 de ani.

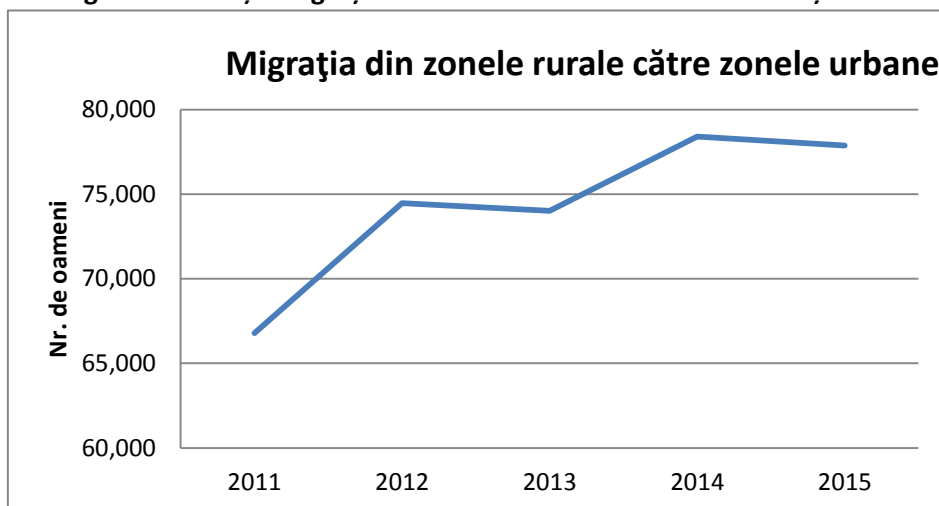

Migrația

Scăderea populației este rezultatul migrației interne și externe care a crescut în România după căderea comunismului în 1989, când piața s-a liberalizat, mediul politic și economic era instabil și a început un proces de reorganizare de durată.

De asemenea, din cauza diferențelor între regiuni și între zonele urbane și cele rurale (nivel scăzut de infrastructură, nivel scăzut al accesului la utilitățile/serviciile publice, nivel scăzut al PIB-ului pe cap de locuitor în zonele rurale), s-a observat o tendință de migrație către zonele urbane.

Figura 6. Evoluția migrației interne în România între anii 2011 și 2015

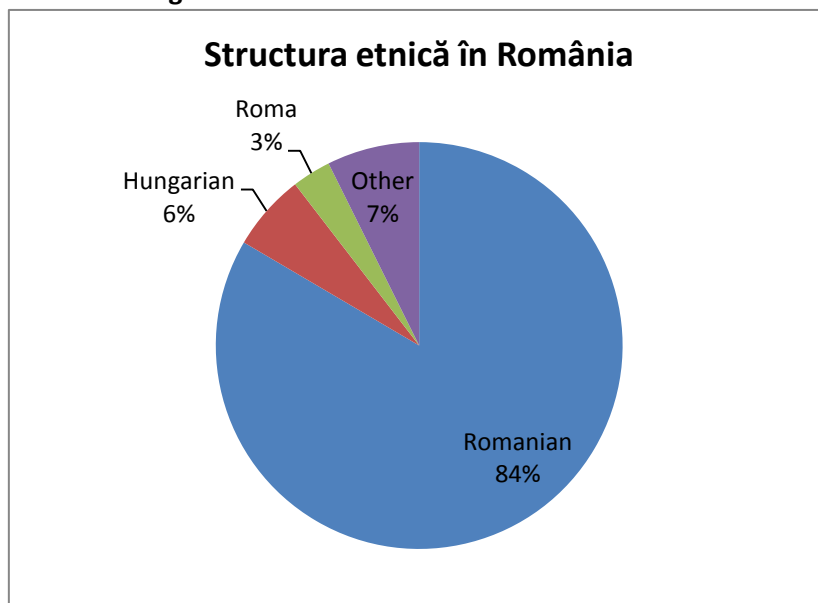

Sursa: Datele prelucrate pentru 2011-2015 de la INS

Origine etnică

La recensământul din octombrie 2011, declararea originii etnice a fost opțională. Acest lucru s-a datorat respectării dreptului fundamental al fiecărui individ să își declare apartenența etnică fără niciun tip de constrângere și având completa libertate de a o face. Totuși, se poate observa din Figura 7, că 83,5% din populația totală s-a auto-declarat ca fiind de origine etnică română.

Figura 7. Structura etnică în România în 2011

Sursa: Recensământul populației și locuințelor din 2011

Structura etnică a populației care locuiește în AOI în 2011 este prezentată în continuare:

Tabelul 7. Distribuția etnică în AOI

Populația totală în AOI	100%
români	91,78
unguri	0,83

roma	2,42
altele	4,96

Sursa: Recensământul populației și locuințelor din octombrie 2011

Majoritatea locuitorilor care locuiesc în UAT traversate de conductă s-au auto-declarat în 2011 ca fiind români. Cea mai mare minoritate din AOI este reprezentată de populația roma (2,43%). În UTA cum ar fi Tătăraștii de Sus (județul Teleorman), Izvoru (județul Argeș), Corbu și Grădinari (județul Olt) și Scoarța (județul Gorj), populația roma este peste 10%. În Grădinari, populația roma reprezintă aproximativ 25% din populația totală.

Regiunea Sud-Vest a României este caracterizată de prezența populației maghiare. Prezența maghiarilor este demonstrată și de datele colectate privitor la UAT traversate de conductă. În județul Timiș (Lugoj, Coșteiu și Recaş) și în județul Arad (Fântânele), procentul maghiarilor este peste 5% din populația totală. În Coșteiu, populația maghiară ajunge la 10%.

Distribuția grupurilor etnice în fiecare UTA din AOI este ilustrată în anexa 4 intitulată „Demografia în UTA traversate de conductă BRUA”.

Religia

Entitatea religioasă dominantă este Biserica Ortodoxă Română. Ultimul recensământ (2011) a arătat că 81% din populația României este ortodoxă. O altă religie creștină importantă este religia romano-catolică (care cuprinde 4,3% din populație).

În AOI, 83,5% din locuitori s-au auto-declarat ca fiind ortodocși. Tabelul următor prezintă cota populației ortodoxe și catolice în 79 UAT traversate de traseul conductei.

Tabelul 8. Distribuția religioasă în AOI.

Populația totală în AOI	100%
ortodoxă	89,68
catolică	1,09
altele	9,23

Sursa: Recensământul populației și locuințelor din octombrie 2011

În județul Timiș (Lugoj și Recaş) și în județul Arad (Șagu), procentul catolicilor ajunge până la 10% din populația totală.

Anexa 4 intitulată „Demografia în UTA traversate de conductă BRUA” prezintă situația actuală a structurii populației în funcție de origine etnică și religie.

Genul

Conform datelor statistice disponibile pentru 2015, raportul de gen la nivel național este de 51% femei și 49% bărbați. Distribuția populației în funcție de genul locuitorilor din AOI prezintă același tipar. Lista distribuției în funcție de gen din fiecare UTA traversată de conductă este prezentată în anexa 5 intitulată „Distribuția în funcție de gen a populației din UTA traversate de conductă BRUA”.

4.3 Așezări și locuințe

4.3.1 Tipurile de așezări și locuințe

Conducta va traversa diverse tipuri de terenuri: câmpii, dealuri și munți. În funcție de caracteristicile geografice, așezările din România diferă în general din punct de vedere al structurii lor.

În zonele montane, satele sunt în general **răsfirate**, având gospodării izolate. De-a lungul traseului conductei se regăsesc sate răsfirate în unitățile administrative ale județului Hunedoara (UTA Vulcan, Bănița).

În regiunile deluroase, satele sunt în general **dispersate** și sunt caracterizate de existența unor zone mari de terenuri agricole. Gospodăriile sunt situate la distanțe mici unele de celelalte. De-a lungul traseului conductei se regăsesc astfel de sate în județul Argeș (UTA Căldărău), județul Gorj (UTA Turcinești și Schela) și județul Timiș (ITA Găvojdia, Lugoj, Chizela, Topolovățu Mare).

Satele **grupate** sunt obișnuite în zonele de câmpie și depresionare unde condițiile geografice favorabile și calitatea mare a terenului au dus la existența unor sate mari care au capacitatea de a se extinde continuu. De-a lungul traseului conductei, așezări cu aceste tipuri de similarități se regăsesc în județul Giurgiu (Bucșani, Mârșa, Roata de Jos, etc.), județul Teleorman (Grația, Poeni, etc.), județul Dâmbovița (Șelaru), județul Argeș (Popești, Râca), județul Olt (Corbu, Potcoava, Scornicești, etc.), județul Vâlcea (Voicești, Măciuca, etc.), județul Gorj (Dănciulești, Stejari, etc.), județul Timiș (Coșteiu, Pișchia, Bogda, etc.) și județul Arad (UTA Mașloc și Vladimirescu).

Figura 8. Exemplu de sat răsfirat românesc, în UTA Vulcan, județul Hunedoara

Sursa: Sondajul economico-social din decembrie 2016

Figura 9. Exemplu de sat dispersat românesc în UTA Căldăraru, județul Argeș

Sursa: Sondajul economico-social din decembrie 2016

Figura 10. Exemplu de sat grupat românesc din UTA Coșteiu, județul Timiș

Sursa: Sondajul economico-social din decembrie 2016

4.3.2 Spațiul de locuit și componența gospodăriei

Majoritatea locuințelor din AOI sunt situate în zonele rurale. Casele tipice din zona rurală sunt în majoritate case cu un etaj dar tendința generală este de a construi case mai mari, cu două etaje.

Figura 11. Case tradiționale românești

Sursa: Sondajul economico-social din decembrie 2016

De asemenea, există diferențe între tipurile de gospodării atunci când privim la partea vestică și partea sudică a României. Părțile vestice (județele Timiș și Arad) au fost sub ocupația Imperiului

Austro-Ungar așa încât tipul de case de aici este influențat mult de stilul architectural impus în timpul imperiului.

Figura 12. Casă din Coșteiu, județul Timiș

Sursa: Sondajul economico-social din decembrie 2016

Numărul mediu de membri per gospodărie furnizat de recensământul din 2011 este de 2,68. Sondajul economico-social a arătat că fiecare gospodărie interviuată are circa 2,9 membri, cu 34% din gospodăriile din AOI având 2 membri, 16% având 3 membri și 13% având doar un singur membru.

4.3.3 Așezări în coridorul de 500m

Anterior sondajului economico-social s-a efectuat un tur efectiv de-a lungul conductei pentru a se identifica toate așezările din zona de influență extinsă de 500m (câte 250m de fiecare parte a punctului central al conductei) care vor fi traversate de conductă. Coridorul de construcție a conductei este prezentat în Figura 2.

Anexa 6 prezintă lista tuturor așezărilor situate în cadrul coridorului de 500m traversate de conducta BRUA.

Turul efectiv a arătat că dintre cele 70 UTA, 58 au așezări situate în coridorul de 500m. În plus, în 21 UTA, casele sunt situate la o distanță care variază de la zero metri (Corbu, Tetoiu, Obreja, Coșteiu) la 20m față de coridorul de construcție a conductei de 21m.

Lista cu apropierea fiecărei UTA și așezări față de coridorul conductei este prezentată în anexa 6 intitulată „Lista unităților teritorial-administrative și așezărilor traversate de conducta BRUA”.

Conform informațiilor furnizate de Transgaz, 11 proprietari din cadrul frontului de lucru sunt situate la o distanță de 10m -19m față de conductă. În aceste cazuri, distanța minimă necesară de 20m, conform anexei 3 la Norma Tehnică nr. 118/2013, nu este respectată. Transgaz a elaborat evaluări și a determinat măsurile de ameliorare necesare pentru a reduce la minimum impactul asupra mediului și comunităților. Lista așezărilor în care s-a efectuat prezenta analiză a riscurilor este prezentată în continuare:

Tabelul 9. Lista așezărilor în care s-a efectuat prezenta analiză a riscurilor

Nr. crt.	Județul	km/UTA	Distanța la conductă (m)
1	Olt	81+553/Corbu	16
2	Vâlcea	149+263/Gușoieni	18
3		162+717/Oveselu	15
4		170+399/Tetoiu	10 și 12
5		183+191/Zatreni	17
6	Gorj	266+093/Schela	16
7		268+411/Schela	19
8	Hunedoara	288+865/Vulcan	15 și 18
9	Hunedoara	296+368/Vulcan	12 și 19
10		296+676/Vulcan	11 și 14
11		297+789/Vulcan	16 și 10
12		311+125/Banita	19 și 16

Sursa: SNTGN TRANSGAZ S.A.

4.4 Utilități publice, infrastructură de transport și servicii;

INS și sondajul economico-social furnizează informații cu privire la principalele utilități din AOI, inclusiv rețeaua de alimentare cu apă, rețeaua de alimentare cu gaze, rețeaua de distribuire electricitate și rețelele de telecomunicații.

Elementele infrastructurii de transport au fost colectate din Raportul EIM.

4.4.1 Accesul la sursele de apă și gaze

Institutul Național de Statistică colectează date doar pentru un singur indicator relevant pentru alimentarea cu apă, anume cantitatea de apă distribuită consumatorilor din fiecare UTA traversată de conductă. Datele statistice arată că apa este distribuită în 62 UTA dintre cele 79 identificate în cadrul AOI. INS nu oferă date statistice cu privire la alimentarea cu apă a UTA Priseaca (județul Olt).

Toate cele 16 UTA care nu au acces la rețeaua de distribuție a apei sunt UTA rurale și sunt situate în județul Giurgiu (Crevedia Mare), județul Teleorman (Scurtu Mare, Tătărăștii de Jos, Tătărăștii de Sus), județul Argeș (Popești), județul Vâlcea (Gușoeni, Măciuca, Tetoiu), județul Gorj (Dănciulești, Vladimir, Jupânești, Turcinești), județul Hunedoara (Bănița, Totești, Sarmisegetusa) și județul Caraș-Severin (Băuțar). În aceste UTA, apa potabilă este alimentată din puțuri private sau publice.

Sondajul a identificat faptul că majoritatea persoanelor intervievate nu au o sursă de alimentare a apei de irigare pentru terenurile pe care le dețin (73,6%). 4% folosesc apa din fântâni și doar 1,8% folosesc sistemul de irigații public.

Datele statistice mai arată că gazele sunt distribuite în doar 27 UTA dintre cele 79 identificate în cadrul AOI. INS nu oferă date statistice cu privire la alimentarea cu gaze a

UTA Sântămărie Orlea (județul Hunedoara). Dintre cele 51 de UTA care nu sunt alimentate cu gaze, 50 sunt așezări rurale și una (Potcoava, județul Olt) este o așezare urbană. În zonele rurale, dacă sunt disponibile, gazele sunt utilizate de obicei pentru gătit și lemnul este folosit de obicei pentru încălzire. În zonele urbane branșate la alimentarea cu gaze, acestea sunt folosite de obicei atât la gătit cât și la încălzit. În tonele urbane, în absența alimentării cu gaze, combustibilii alternativi pot să fie lemnul (pentru sursele individuale de încălzire), uleiul sau cărbunele (pentru încălzirea centrală).

4.4.2 Accesul la serviciile de distribuire a electricității și de telecomunicații

Toate UTA traversate de conductă beneficiază de servicii de distribuire a electricității și de telecomunicații. Acoperirea serviciului de telecomunicații poate să fie mai slabă în zone izolate din munți, în UTA cum ar fi Bănița, Baru, Pui (județul Hunedoara).

4.4.3 Accesul la infrastructura de transport

Mai multe drumuri naționale, județene și comunale și căi ferate vor fi traversate de conductă de-a lungul tronsonului Podișor - Horia. În continuare, se prezintă un centralizator al drumurilor traversate de conductă BRUA.

Tabelul 10. Elementele infrastructurii traversate de traseul conductei

Tipul infrastructurii de transport	Număr
Autostrăzi	2
Drumuri naționale	23
Drumuri județene	76
Drumuri comunale	55
Drumuri de utilitate publică	37
Căi ferate	18

Sursa: Raportul EIM, autorizația de mediu

Lista cu infrastructura de transport care va fi traversată de conductă BRUA este prezentată la anexa 7 intitulată „Elementele de infrastructură existente pe tronsonul Podișor - Horia”.

4.5 Utilizarea terenurilor și agricultură

Tipul de utilizare a terenurilor în zona de influență a proiectului este în majoritate agricol (culturi, livezi, vii, pășuni, păduri) sau teren neproductiv.

Aproximativ 99% din suprafața totală necesară pentru lucrările de construcție va fi ocupată temporar. Restul de 1% va fi cumpărată pentru construirea AGI și a instalațiilor conexe. Drumul de servitute va avea o bandă de 6m de-a lungul întregului traseu al conductei. Pe această bandă se vor aplica restricții cum ar fi interdicția existenței unor structuri, copaci, plante cu rădăcini la adâncime, scurgeri sau iazuri.

Tabelul următor indică suprafața totală a frontului de lucru și lungimea conductei pentru fiecare județ traversat de proiect, exprimate în hectare și, respectiv, kilometri.

Tabelul 11. Zona afectată de coridorul de construcție a conductei din fiecare județ

Județul	Suprafața totală a frontului de lucru per județ (ha)	Lungimea totală traversată de conductă (km)
Giurgiu	44	22
Teleorman	42	20
Dâmbovița	6	3
Argeș	74	35
Olt	102	49
Vâlcea	115	57
Gorj	197	99
Hunedoara	161	79
Caraș-Severin	113	59
Timiș	162	80
Arad	56	27
Total	1073	529

Regiunea cea mai afectată este județul Gorj, cu peste 197 ha de teren direct afectat, urmat de județele Timiș și Hunedoara, cu 162 ha, respectiv 161 ha de teren direct afectat de lucrările de construire a conductei.

4.5.1 Terenul agricol

Majoritatea terenului necesar pentru proiect trece prin terenuri arabile dar și prin porțiuni considerabile de terenuri împădurite, cu iarbă de pășunat și cu vii. Conducta va traversa în principal zone rurale unde agricultura este sursa esențială de venit a comunităților.

Studiul de EIM arată că majoritatea terenului necesar în timpul perioadei de construcție este folosit în prezent în scopuri agricole. Biotopul din AOI, astfel cum este definit în studiul de EIM (zona tampon este de 150 - 300m de fiecare parte a conductei) este rezumat în continuare:

Tabelul 12. Biotopul în coridorul de 300m (avut în vedere în Raportul EIM)

Nr. crt.	Biomul	Suprafața (ha)	%
1	Drum	371,21	2,4%
2	Antropic	218,47	1,4%
3	Agroecosisteme	10869,2	68,9%
4	Luncă	1722,27	10,9%
5	Pădure	2047,64	13,0%
6	De coastă	299,1	1,9%
7	Tufărișuri	209,93	1,3%
8	Altele	40,65	0,3%

Sursa: Raportul EIM

Datele INS pentru anul 2014 arată că UTA cu cele mai mari suprafețe de pășune sunt situate în județul Vâlcea (Fântâțești, Gușoeni, Măciuca, Tetoiu, Zătreni), județul Gorj (Bălănești), județul Hunedoara (Bănița, Baru, Sălașu de Sus) și județul Caraș-Severin (Oțelu Roșu, Băuțar, Glîmboca). În aceste UTA, cota pășunilor din terenul agricol total este de peste 50%.

În Drăgășani și Sutești (județul Vâlcea) și în Lugoj și Recaș (județul Timiș) există zone de vii importante. În Sutești, circa 13% din terenul agricol este folosit la vii și în Recaș, cota viilor este de 8% din terenul agricol total.

În AOI sunt prezente numeroase livezi. În Turcinești, județul Gorj, 13,5% din suprafața agricolă totală este folosită pentru livezi.

Anexa 8 intitulată „Utilizarea terenurilor în UTA traversate de conducta BRUA” prezintă distribuția tipurilor de utilizare a terenurilor în toate UTA traversate de conductă.

Caseta 1. Informații privind prevederile române referitoare la pomicultură și silvicultură

În conformitate cu prevederile legii nr. 348/2003 privind cultivarea de pomi fructiferi, defrișarea plantațiilor de pomi și arbuști fructiferi de interes comercial care aparțin unor persoane fizice și juridice este permisă doar în baza unei autorizații emise de Direcțiile Județene pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală.

Materialul lemnos care rezultă din defrișarea exploatațiilor de pomi fructiferi este proprietatea fiecărui proprietar legal al exploatației și pomilor fructiferi izolați, acesta având dreptul să decidă cu privire la exercitarea unor astfel de drepturi.

Dacă terenul nu urmează să fie replantat după defrișare cu livezi, proprietarii terenurilor au obligația să solicite schimbarea categoriei de utilizare a terenurilor în cauză în conformitate cu prevederile legale în vigoare. Proprietarii de terenuri au obligația să depună documentația necesară pentru obținerea autorizării schimbării utilizării terenului la Direcția pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală, cu trei luni anterior defrișării.

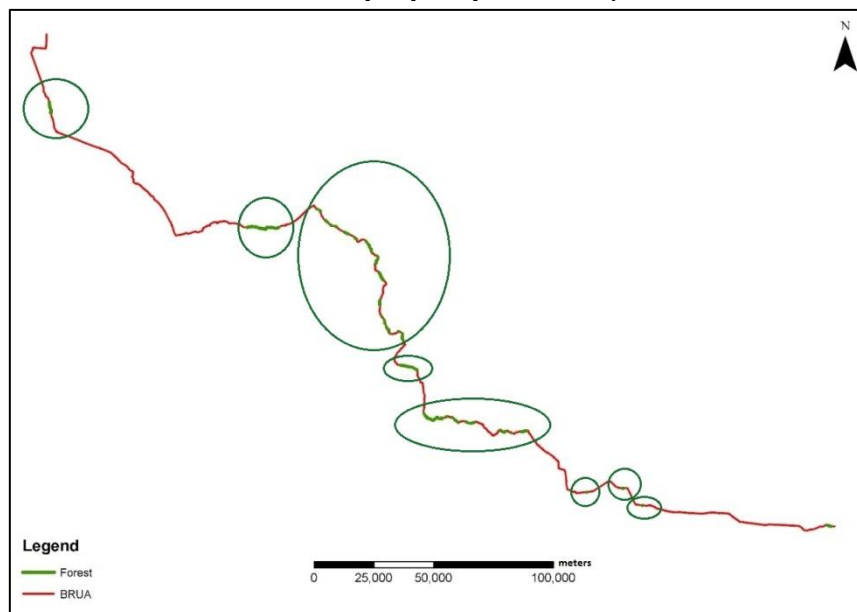
În conformitate cu Codul Silvic, preluarea temporară de teren din fondul forestier este permisă doar pentru o perioadă de timp specificată și cu asigurarea plății în avans pentru scoaterea terenului din fondul forestier național. Autorizația temporară de ocupare a unui teren împădurit acoperă perioada

Sursa: Legea nr. 348/2003 și Codul Silvic

4.5.2 Silvicultură

Conform informațiilor furnizate de Transgaz, în 30 UAT, frontul de lucru va fi redus la 14m din cauza traversării unor zone împădurite. Același lucru se aplică în cazul traversării unor vii, livezi sau alte zone sensibile. Conducta va traversa circa 31km de păduri, în principal în: județul Vâlcea (UAT Măciuca, Fântărești, Zătreani), județul Gorj (UAT Dănciulești, Stejari, Hurezani, Vladimir, Târgu Cărbunești, Scoarța, Bălănești, Schela) și județul Hunedoara (UAT Vulcan, Bănița, Sarmizegetusa). Utilizarea terenului de pe frontul de lucru de 14m este prezentată în detaliu la anexa 9 intitulată „Utilizarea terenurilor din cadrul frontului de lucru de 14m”.

Figura 13: Sectoarele care se suprapun pădurilor (zonele marcate cu verde)

Sura: Raportul EIM

Terenul ocupat de drumul de servitute permanent cu o bandă va fi readus la starea inițială la sfârșitul construcției dar menținut liber de obstacole, fără niciun copac, în scopul întreținerii și exploatării continue a conductei pe parcursul întregii perioade de exploatare a sa.

Defrișarea se va executa în conformitate cu prevederile legale, în special cele din Codul Silvic (legea nr. 46/2008) și cu prevederile privind preluarea unui teren și scoaterea acestuia permanentă din fondul forestier național din Ordinul nr. 25/2009 al Ministerului Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Durabile.

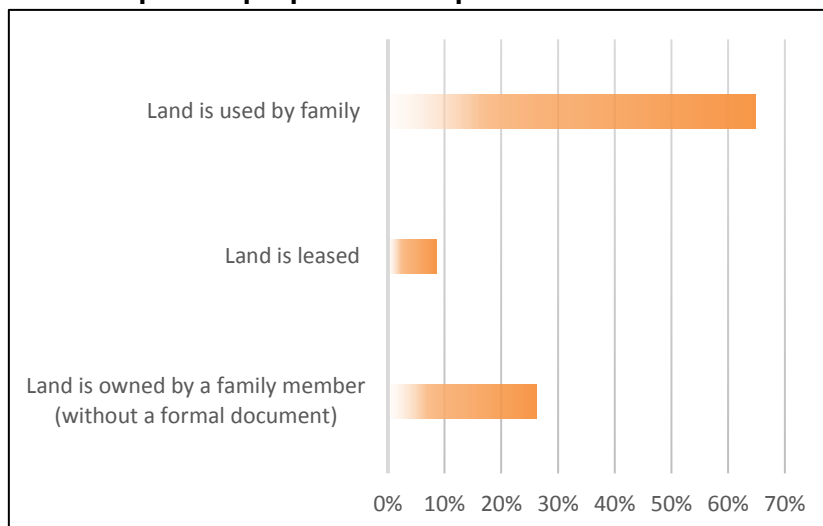
4.5.3 Regimul funciar al terenului

Informațiile obținute din sondajul economico-social⁴ au indicat că majoritatea terenului din zona proiectului tinde să fie utilizat de familiile nucleare sau extinse ale proprietarilor (65%) și doar 9% din acest teren este arendat.

---

⁴ Sondajul economico-social a cuprins 444 de chestionare aplicate persoanelor și gospodăriilor afectate direct și indirect de preluarea de terenuri și acesta nu reprezintă un recensământ al PAP sau activelor afectate.

Figura 14. Dreptul de proprietate asupra terenului în zona investigată

Sursa: Sondajul economico-social

Majoritatea persoanelor intervievate (66%) au declarat că dețin și alte loturi de teren în afară de cele afectate. Un procent de 20% dintre proprietarii de terenuri nu dețin altă formă de teren. Tabelul următor prezintă utilizarea terenului din zona investigată.

Tabelul 13. Utilizarea terenului în zona investigată

Utilizarea terenului	Total răspunsuri	procentul din totalul de 444 intervievați
Teren arabil din care:	332	75%
<i>Roșii</i>	2	
<i>Cereale</i>	2	
<i>Porumb</i>	166	
<i>Floarea soarelui</i>	12	
<i>Grâu</i>	122	
<i>Legume</i>	19	
<i>Orz</i>	8	
<i>Ovăz</i>	1	
Livezi	50	11%
Vii	6	1%
Pădure	39	9%
Pășuni	29	7%
Fânețe	89	20%
Lucernă	12	3%

Sursa: Sondajul economico-social

Majoritatea persoanelor intervievate au declarat că ele utilizează terenul în scopul cultivării. Terenul arabil este majoritar folosit pentru cultivarea porumbului, grâului și legumelor.

4.6 Activități economice

Principalele activități economice din România sunt industria (mineritului, prelucrătoare, producătoare și de distribuție a electricității, gazelor și apei etc.), comerțul cu amănuntul și angro,

transportul și logistica, serviciile hoteliere și de alimentație publică, administrația publică și apărarea, asigurările sociale, educația și sănătatea și asistența socială.

Datele analizate de Banca Mondială au arătat că Produsul Intern Brut (PIB) din România a crescut ușor între anii 2011 și 2014, înregistrând o diminuare în 2015. Tabelul următor arată fluctuațiile PIB-ului între anii 2011 și 2015.

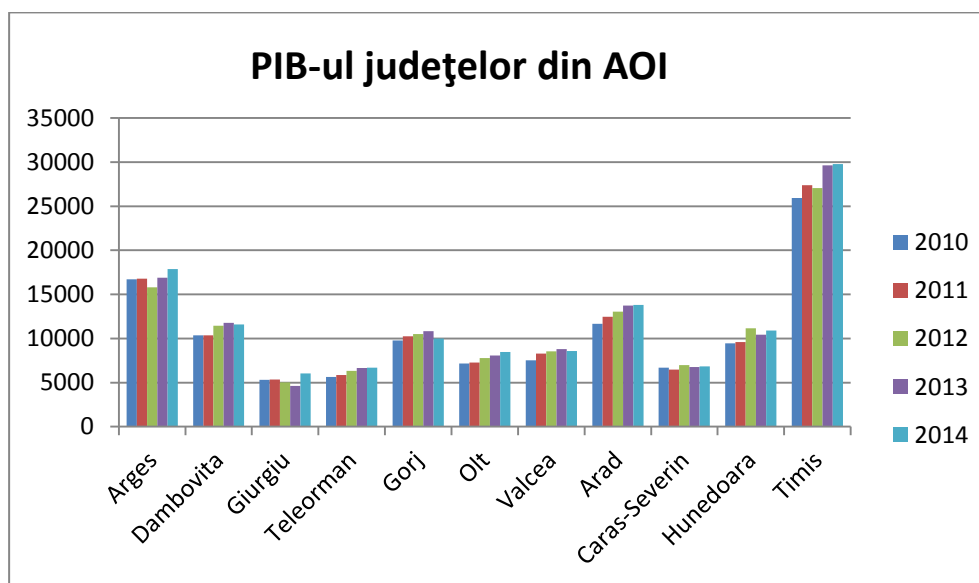
Tabelul 14. Evoluția PIB-ului la nivel național

Indicator	2011	2012	2013	2014	2015
PIB nominal (miliarde USD)	185	171	191	199	177
PIB pe cap de locuitor (USD)	9,200	8,558	9,585	10,020	8,972

Sursa: Baza de date bancare a Băncii Mondiale, <http://databank.worldbank.org/data/reports.aspx?source=2&country=ROU>, accesată în februarie 2017

Creșterea PIB-ului este reflectată și la nivelul majorității județelor traversate de conductă. În 2014, județul Giurgiu a avut PIB-ul cel mai scăzut, în timp ce județul Timiș a avut PIB-ul cel mai mare.

Figura 15 „Evoluția PIB-ului între anii 2010 și 2014 în județele traversate de conductă (în milioane lei românești)

Sursa: Datele prelucrate de la INS

În conformitate cu studiul EIM, cu câteva excepții, principala activitate economică în majoritatea UTA traversate de conductă este agricultura. Drăgășani, Târgu Cărbunești și Lugoj sunt zonele cele mai industriale. Mineritul este o activitate economică specifică pentru zona Vulcan.

4.7 Mijloace de subzistență

În 2015, 87,2% din venitul total al gospodăriilor este venit bănesc și 12,2% este venit în natură.

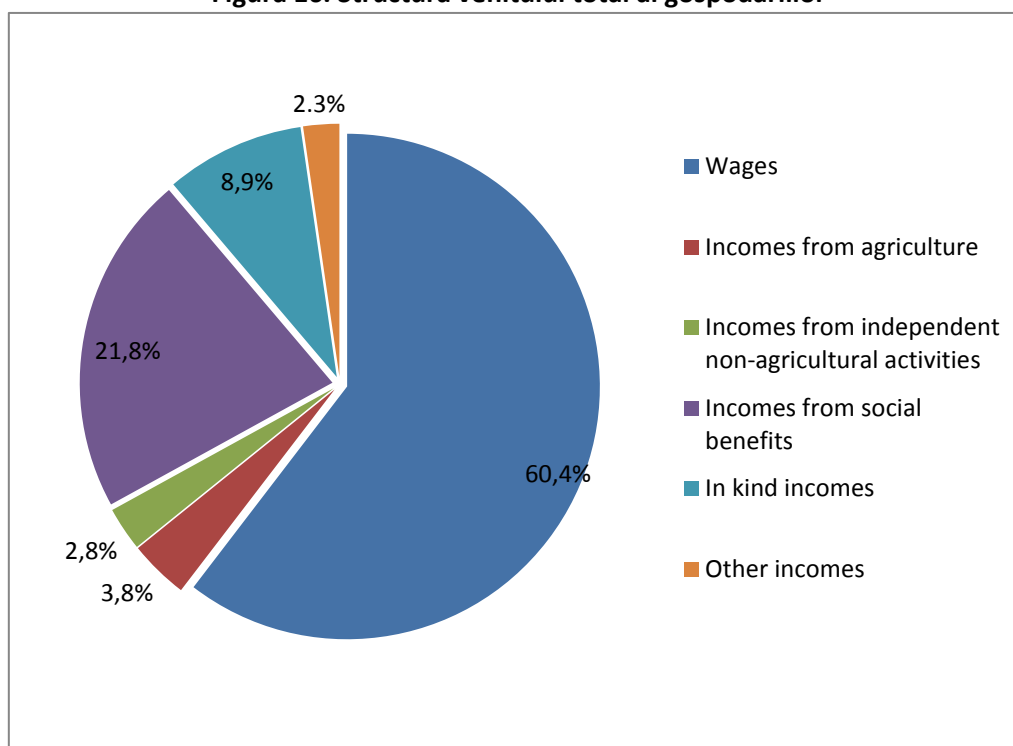
În plus, 60.4% din venitul total al gospodăriilor românești provine din salarii, 21,8% din prestațiile sociale (incluzând pensii, ajutor de șomaj, indemnizație de creștere a copiilor etc.) și 3,8% din agricultură. Agricultura comercială se realizează în România în principal în exploatații agricole mici, întrucât terenul agricol este foarte fragmentat. În 2013, suprafața/exploatația medie agricolă a

persoanelor private era de 2,02 ha, în timp ce în cazul societăților, această valoare era de peste 100 de ori mai mare (207,49 ha/exploatație)⁵. Acest lucru este extrem de specific României. În conformitate cu legislația succesorală română, proprietățile se împart în cote egale între moștenitori. După 1989, guvernul României a returnat tot terenul colectivizat în regimul comunist, milioanele de proprietari legali inițiali. Această acțiune a dus la căderea completă a structurii agricole în România și la o mare a loturilor de terenuri. Aceste loturi de teren agricol mici sunt utilizate în principal de proprietarii lor împreună cu membrii familiilor lor în scopul unei agriculturi de subzistență. În unele cazuri, terenul este arendat oficial unor societăți/asociații mai mari care dau proprietarilor o cotă din producție. În majoritatea cazurilor, proprietarii de terenuri dețin mai multe loturi de teren în plus față de micile grădini de zarzavaturi din apropierea caselor lor.

Structura venitului total al gospodăriilor este prezentată în figura următoare:

Figura 16. Structura venitului total al gospodăriilor

Sursa: INS, 2016

La nivelul al 26 UAT investigate, 34% dintre persoanele intervievate au declarat că își primesc venitul bănesc în principal din pensii și 22% din salarii. Procentul mare de gospodării care depind de pensii este o consecință directă a populației din zonele rurale și a politicii de pensionare anticipată aplicată în anii 90 în România. Sondajul a arătat că aproximativ 57% din membrii gospodăriilor au vârste de peste 45 de ani. Populația îmbătrânită este rezultatul procesului de migrare internă din zonele rurale în zonele urbane în special în cazul tinerei generații. Mulți tineri decid să își schimbe reședința și să se mute în orașe mai mari în căutarea de locuri de muncă sau din motive de educație. Pensile se situează la nivelul a 200 euro/lună. Această medie a fost calculată luând în considerare toate tipurile de pensii, inclusiv cele (pentru handicap sau probleme de sănătate).

⁵ Sursa: Datele generale din Raportul privind agricultura română pe 2015 al Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, <http://www.madr.ro/docs/agricultura/agricultura-romaniei-2015.pdf>, accesat în februarie 2017

5% din toate gospodăriile primesc venituri bănești de la alte scheme de prestații sociale (ajutor social, indemnizație de creștere a copiilor etc.). Un procent de 2% dintre respondenți au declarat că nu nicio sursă de venit.

Salariul minim a început să crească începând cu 2013 cu o rată medie anuală de aproape 15%. Acesta a crescut de la aproximativ 162 euro în 2012, la aproximativ 235 euro în iulie 2015.

Cheltuielile tipice ale unei gospodării sunt structurate astfel cum se prezintă în următor:

Tabelul 15. Componența cheltuielilor unei gospodării

	Costuri totale	% din total:						
		Costuri financiare	% din care, costuri cu:				valoarea propriilor produse	
			consumul	din care:			impozite	
	<i>media costurilor lunare - RON</i>			alimente și băuturi	produse nealimentare	plata utilităților		
TOTAL	962,41	91,1	65,4	21,0	25,4	19,0	20,7	8,9
Persoană salariată	1214,71	94,9	61,6	19,0	24,1	18,5	29,4	5,1
Persoană angajată în agricultură	551,72	69,7	58,3	20,2	26,2	11,9	4,1	30,3
Persoană șomeră	482,50	88,2	71,3	29,3	22,5	19,5	12,6	11,8
Pensionar(ă)	843,79	88,0	71,8	23,9	27,6	20,3	9,0	12,0
URBAN	1142,80	95,8	67,1	21,7	24,2	21,2	24,5	4,2
RURAL	754,15	82,9	62,4	19,7	27,6	15,1	14,1	17,1

Sursa: Date de la INS, octombrie 2016

Majoritatea costurilor unei gospodării sunt financiare (91,1%), din care procentul cel mai mare este reprezentat de costul propriei producții. Valoarea propriilor produse are un procent mai mare în zonele rurale în care persoanele economisesc bani prin folosirea produselor cultivate pentru consumul lor propriu.

4.8 Forța de muncă și ocuparea acesteia

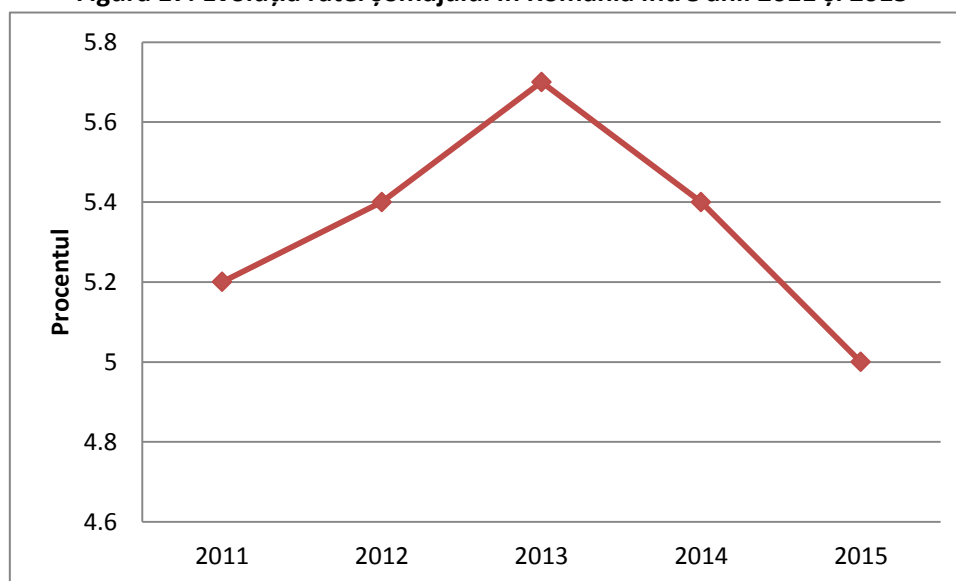
Comisia Europeană (CE) a realizat un studiu în 2016 (Raportul de țară pentru România pe 2016 inclusiv o analiză aprofundată privind prevenirea și corectarea dezechilibrelor macroeconomice) care a arătat că rata de ocupare a forței de muncă a persoanelor din grupa de vârstă 20 - 64 de ani a crescut în 2014 față de 2013. În 2015, România a înregistrat o rată a ocupării forței de muncă de 67,4%. Datorită creșterii PIB-ului, se prognozează că rata de ocupare a forței de muncă va continua să crească în următorii ani dar rămâne încă sub media actuală de 69,8% din UE.

În România anului 2015, cele mai mari rate de ocupare a forței de muncă s-au înregistrat în domeniile TIC și profesionale, științei și tehnicii, precum și în industrie și construcții. În schimb, rata de ocupare a forței de muncă în agricultură și sectorul de producție a scăzut în ultimii ani.

Dintre cele 11 județe traversate de conductă, județul Gorj are cel mai mic număr de persoane active, reprezentând 1% din numărul total de persoane active la nivel național, în timp ce județul Timiș are procentul cel mai mare la nivelul celor 11 județe (3,9%). Cifrele referitoare la populația activă din fiecare județ sunt prezentate în anexa 10 intitulată „Populația activă din județele traversate de conductă”.

Ministerul Muncii din România a calculat că rata șomajului în 2015 era de 5%, cea mai mică din ultimii 5 ani.

Figura 17. Evoluția ratei șomajului în România între anii 2011 și 2015

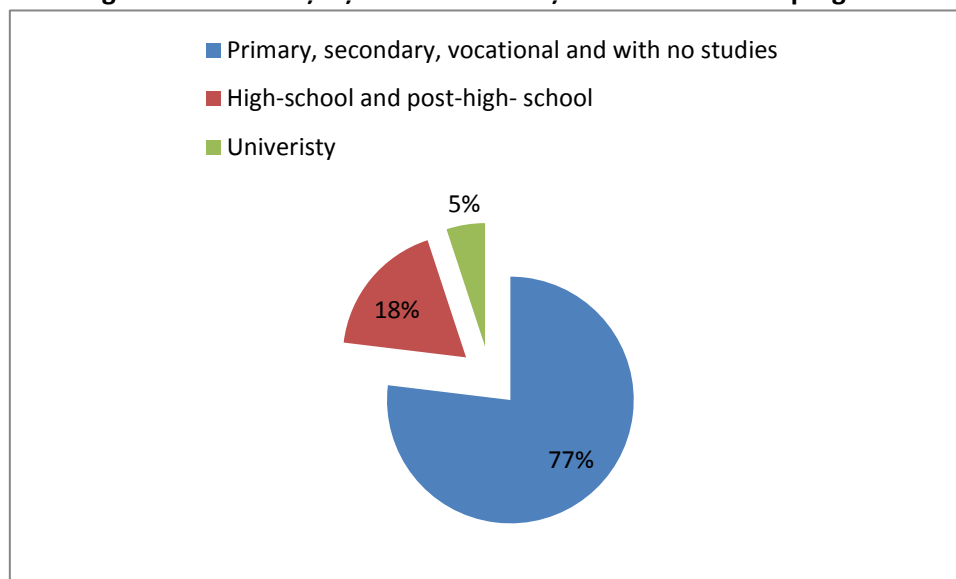
Sursa: Datele prelucrate de la INS

În decembrie 2015, numărul total de persoane șomere a fost de 436.242, dintre care doar 108.533 persoane aveau dreptul la ajutorul de șomaj.

În 17 județe din România, rata șomajului a scăzut în 2015 comparativ cu 2014 (Agenția Națională de Ocupare a Forței de Muncă). Un număr de 6 județe din AOI au înregistrat o scădere a ratei șomajului, anume: Vâlcea, Giurgiu, Olt, Teleorman, Caraș Severin și Gorj.

Distribuția șomerilor în funcție de nivelul lor de pregătire este prezentată în continuare:

Figura 18. Distribuția șomerilor în funcție de nivelul lor de pregătire

Sursa: Ministerul Muncii / Agenția Națională de Ocupare a Forței de Muncă din România

Ratele de șomaj cele mai mari sunt înregistrate în agricultură, industria ambalajelor, întreținerea drumurilor, podurilor și digurilor. Rata de șomaj a scăzut în ultimii ani în rândul proaspeților absolvenți ai universităților. Această rată de șomaj este asociată faptului că sistemul educațional nu este corelat suficient cu nevoile de pe piața muncii.

31% din numărul total de gospodării investigate au declarat că au cel puțin un șomer în familie. În 13 dintre gospodăriile investigate, șomerul/șomerii este/sunt înregistrat/înregistrați la Agenția Națională de Ocupare a Forței de Muncă.

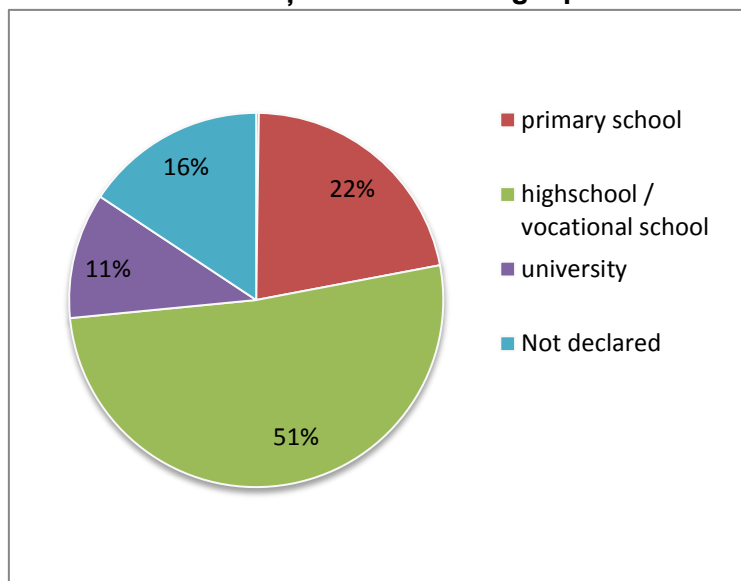
4.9 Educație

Ministerul Educației din România a elaborat un raport privind starea sistemului educațional preuniversitar pentru anul 2014. Astfel cum s-a arătat în acest raport, numărul de studenți a scăzut în ultimii 5 ani. Acest aspect este corelat cu scăderea ratei de nașteri la nivel național. În anul școlar 2013/2014, sistemul educațional preuniversitar a avut un număr total de 3,214 milioane elevi, cu 52.000 mai mic decât numărul din anul anterior. Unele niveluri educaționale au înregistrat o scădere a numărului de elevi (în special sistemul liceal care a înregistrat o scădere de 6,65% comparativ cu anul anterior). În paralel, unele niveluri educaționale au înregistrat o creștere a numărului de elevi (cum ar fi învățământul profesional unde s-a înregistrat o creștere de 25,5% față de anul anterior).

Ministerul de resort a elaborat un raport similar cu privire la starea sistemului educațional universitar care a arătat tot o tendință descendentă a numărului de studenți. În anul universitar 2013/2014, în România s-au înscris 433.234 studenți, cu aproximativ 31.000 studenți mai puțin decât în anul anterior. Din numărul total de studenți înscriși în sistemul educațional universitar, doar 38,3% studenți au absolvit universitatea.

Sondajul economico-social a arătat că 51% dintre membrii celor 444 gospodării investigate au absolvit un liceu sau o școală profesională. Doar un procent mic dintre membrii gospodăriilor (0,2%) nu au fost înscriși în sistemul de învățământ.

Figura 19. Nivelul de educație al membrilor gospodăriilor investigate

Sursa: Sondajul economico-social din decembrie 2016

În baza datelor oficiale colectate în timpul elaborării acestui document, în 73 dintre cele 79 municipalități traversate de conductă există școli primare și gimnaziale, în timp ce licee există doar în orașele amplasate de-a lungul traseului conductei (11 UTA). Lugoj este singura UTA cu universități. Cele 79 UTA totalizează un număr de 119 unități de învățământ. Nu este situată nicio unitate de învățământ în apropierea AOI (250 m de fiecare parte a conductei).

4.10 Sănătate și siguranță publică

Datele secundare privind sănătatea și siguranța publică extrase din raportul INS pentru 2015 și din site-ul Serviciului mobil de urgențe, reanimare și descarcerare din România (SMURD) arată că există cel puțin o unitate medicală în fiecare UTA, cu excepția UTA Bănița și Totești din județul Hunedoara. În ceea ce privește unitățile mobile de urgențe, există una în fiecare județ care se îngrijește de nevoile fiecărei UTA din respectivul județ sau din alte județe situate în apropiere.

Anexa 11 intitulată „Sănătatea și siguranța publică din UTA traversate de conducta BRUA” prezintă numărul de servicii de prim ajutor din UTA afectate și numărul total de unități de prim ajutor la nivel de județ (care includ cabinete de medicină generală și de specialitate), numărul de spitale (la nivel de județ) și numărul de echipaje de intervenție SMURD (la nivel de județ). De-a lungul traseului conductei, spitalele sunt situate în zone urbane mari cum ar fi București, Slatina, Târgu Jiu, Petroșani, Timișoara, Arad.

În sondajul gospodăriilor, 374 dintre cei 444 de respondenți au declarat că nu au probleme de sănătate semnificative. La nivelul celor 70 de respondenți din gospodării care au declarat starea de sănătate, cele mai frecvente boli erau legate de mobilitate și de afecțiuni cardiace.

4.11 Situri culturale, turistice și recreative

Există unele localități în UTA în care turismul este o activitate economică iar potențialul turistic în AOI este semnificativ, în special în zonele muntoase.

Cele mai importante zone turistice de-a lungul traseului conductei sunt situate în județul Hunedoara și ele cuprind:

- Ulpia Traiana Sarmisegetuza (ruinele coloniei romane), situată în UTA Sarmisegetuza;
- mănăstirea Prislop, Geoparcul Dinozaurilor și Rezervația de bizoni Silvuț din UTA Hațeg.

Figura 20. Ruinele cetății Ulpia Traiana Sarmisegetuza, UTA Sarmisegetuza

Sursa: <http://tarahategului.ro/place/ulpia-traiana-sarmizegetusa/>, accesat la 16.1.2017

Zona montană din județul Hunedoara cuprinde mai multe stațiuni care sunt căutate de practicanții sporturilor de iarnă și în timpul concediilor de vară. Coridorul de construcție evită de obicei zonele și localitățile turistice, din unele cazuri, cum ar fi Pasul Vulcan, activitățile de construire a conductei par să afecteze activitățile turistice, având în vedere că acest coridor este situat la o distanță mai mică de 100m de unitățile turistice de cazare. Unitățile turistice de cazare și apropierea față de coridorul de construcție a conductei sunt ilustrate în harta următoare.

Figura 21. Unitățile turistice de cazare din zona Pasului Vulcan, județul Hunedoara, apropiate de coridorul de construcție a conductei.

Sursa: SNTGN TRANSGAZ S.A.

4.12 Grupuri vulnerabile

4.12.1 Sărăcie și excluziune socială

Întrucât traseul conductei va traversa în principal zone rurale, se analizează vulnerabilitatea locuitorilor din aceste zone din această perspectivă.

Sărăcia rurală se poate manifesta în multe forme, de la sărăcia micilor sate sau a celor cu populație îmbătrânită, până la sărăcia comunităților marginalizate caracterizate de existența unor membri săraci, un nivel de încadrare în muncă oficială redus și condiții de locuit inadecvate.

În 2014, Banca Mondială a furnizat asistență guvernului României pentru elaborarea Strategiei Naționale privind Incluziunea Socială și Reducerea Sărăciei pe anii 2015-2020 și a Planului său de Acțiune.

Unul dintre instrumentele elaborate pentru atingerea obiectivelor prevăzute în Strategie este Atlasul zonelor rurale marginalizate și al dezvoltării umane locale din România. Atlasul identifică localitățile rurale unde sunt prezente zone marginalizate. Zonele rurale marginalizate se referă la zone compacte locuite de persoane prezentând un capital uman scăzut, un nivel de încadrare în muncă oficială limitat și niște condiții de locuit inadecvate în mod disproporționat față de locuitorii din alte zone rurale.

În baza informațiilor furnizate de această publicație, 3 localități rurale de-a lungul traseului conductei au zone marginalizate compacte (Corbu, UTA Corbu, județul Olt; Petculești, UTA Grădinari, județul Olt; și Obreja, UTA Obreja, județul Caraș-Severin).

4.12.2 Grupurile vulnerabile aferente proiectului

În contextul tronsonului de conductă, în baza discuțiilor cu autoritățile locale și a rezultatelor sondajului, se consideră ca având diverse grade de vulnerabilitate, următoarele grupuri:

Persoanele cu venituri mici care depind de teren pentru subzistența lor și care pot să fie afectate de achiziționarea terenului

- familiile din mediul rural cu mulți copii, în special monoparentale (inclusiv cele în care mama singură este cap de familie);
- utilizatorii de teren informal care nu au siguranța arende. În România, mulți proprietari de teren care îl dau în arendă nu își înregistrează arendarea terenului;
- persoanele cu venit mic care muncesc ca personal dependent în activități care pot să fie perturbate din cauza achiziționării terenului și/sau construcției (cum ar fi lucrătorii/salariații din activitățile agricole și comerciale de-a lungul conductei);
- proprietarii de terenuri cu venit mic și fără cadastrare care să le dovedească dreptul de proprietate, care s-ar putea să nu poată accesa compensațiile furnizate pentru preluarea (temporară sau permanentă) de terenuri aferentă proiectului.

Grupul minorității rome

Acest grup prezintă indicatori sociali mai slabi decât cei ai populației majoritare și ai populației aparținând celorlalte grupuri minoritare. În zonele rurale, grupurile de populație romă sunt dependente în mod deosebit de munca în agricultură. Aceste persoane sunt, în general, mult mai expuse la șomaj și sărăcie decât alte grupuri. Nu există UAT locuite exclusiv de populație romă. De obicei, minoritatea romă reprezintă un procent mic din populația totală, cu câteva excepții, cum ar fi în cazul localităților Tătărăștii de Sus (județul Teleorman), Izvoru (județul Argeș), Corbu și Grădinari (județul Olt) și Scoarța (județul Gorj), în care populația romă este în proporție de peste 10%. În Grădinari, populația romă reprezintă aproximativ 25% din populația totală.

Copiii care se deplasează către și de la școli

Copiii vor fi expuși la traficul aferent proiectului și la alte riscuri la adresa siguranței lor, cum ar fi traversările pentru pietoni ale coridorului de construcție, pe drumul către și de la școală. În cele 79 de UAT traversate de conducta BRUA s-au identificat un număr total de 119 școli.

Persoanele vârstnice cu venit mic

Tendința în ceea ce privește populația din zona proiectului este de a fi vârstnică deoarece mulți tineri migrează fie în orașele din apropiere, fie în străinătate, pentru a munci. Sondajul de pe teren a arătat că grupul membrilor gospodăriilor cel mai mare este compus din persoane vârstnice, cu vârste de peste 60 de ani.

Persoanele cu dizabilități

Trăind în comunitățile afectate, aceștia pot fi afectați în mod disproporționat de problemele legate de acces și circulație cauzate de activitățile de construire a proiectului.

În timpul sondajului economico-social, în regiunile potențial afectate de proiect au fost identificate următoarele aspecte în materie de vulnerabilitate:

- Condiții de locuit de slabă calitate, caracteristice pentru persoanele vârstnice care locuiesc singure în zonele rurale, în case formate dintr-una sau două camere, aducându-și apa de la vecini sau de la fântânile publice, având un sistem de eliminare a deșeurilor necontrolat și încălzindu-și casele cu lemne sau cărbuni;

- Problemele de mobilitate au fost cea mai frecventă afecțiune declarată de respondenți în timpul sondajului economico-social. Aceasta ar putea să împiedice această categorie de PAP să participe la evaluarea activelor funciare sau daunelor cauzate de proiect, precum și să comunice cu ușurință îngrijorările și plângerile lor, proiectului.
- Din perspectiva grupurilor vulnerabile, există o legătură semnificativă între condițiile de locuit de slabă calitate și persoanele vârstnice care trăiesc singure / familiile cu mulți copii, în special gospodăriile rome.

Conform statisticilor oficiale prezentate de Ministerul Muncii, chiar dacă rata sărăciei a scăzut între anii 2008 și 2010, aceasta a reflectat o tendință ascendentă între anii 2010 și 2013. Sărăcia este prezentă în special în zonele rurale. Aceasta se datorează caracteristicilor structurale ale zonelor rurale cu o populație îmbătrânită în creștere care beneficiază de puține surse de venit.

Din punct de vedere al achiziției de terenuri și refacerii mijloacelor de subsistență (Tabelul 16), persoanele care ar putea să fie afectate de proiect în mod disproporționat sunt:

- persoanele care sunt dependente de resursele funciare și ale căror mijloace de subsistență sunt legate strâns de subsistența bazată pe agricultură/teren;
- proprietarii de construcții neautorizate clădite de-a lungul traseului (dacă acest lucru devine aparent atunci când lucrările de construcție a conductei vor fi inițiate);
- persoanele vârstnice sau cu dizabilități care nu pot să comunice cu ușurință îngrijorările și plângerile lor, proiectului.

Tabelul 16. Categoriile de PAP din punctul de vedere al achiziției de terenuri și refacerii mijloacelor de subsistență

Categoria de PAP	Statutul privind vulnerabilitatea/mijloacele de subsistență
Proprietarii de active rezidenți	Nu au fost identificate locuințe autorizate sau neautorizate pe traseu. Cu toate acestea, este posibil să fie construite case neautorizate înainte să înceapă construcția conductei, iar proprietarii acestor structuri pot fi afectați de sărăcie.
Proprietarii de terenuri agricole	Cazuri izolate în care persoanele afectate nu posedă alt teren în afară de cel afectat. Persoanele care nu au inițiat procedura succesorală din cauza unor dificultăți financiare și nu sunt în măsură să acceseze compensațiile care le revin. Proprietarii de terenuri vârstnici care nu sunt familiarizați cu drepturile lor în ceea ce privește procesul de achiziție a terenurilor.
Arendașii/utilizatorii terenurilor agricole	Utilizatorii terenurilor care nu posedă contracte oficiale pentru utilizarea terenurilor și au făcut îmbunătățiri funciare la terenuri pe cheltuiala lor.

Observarea generală a zonei proiectului în timpul sondajului economico-social de-a lungul traseului conductei arată că persoanele sau entitățile vulnerabile nu ar fi, în general, prezente în AOI, dar pot să existe excepții specifice care trebuie să fie identificate în timpul procesului LARL. Un recensământ complet ar permite identificarea categoriilor de grupuri vulnerabile care sunt de importanță deosebită pentru proiect.

4.13 Structura organizatorică a Unitatii de Implementare a Proiectului (UIP) BRUA

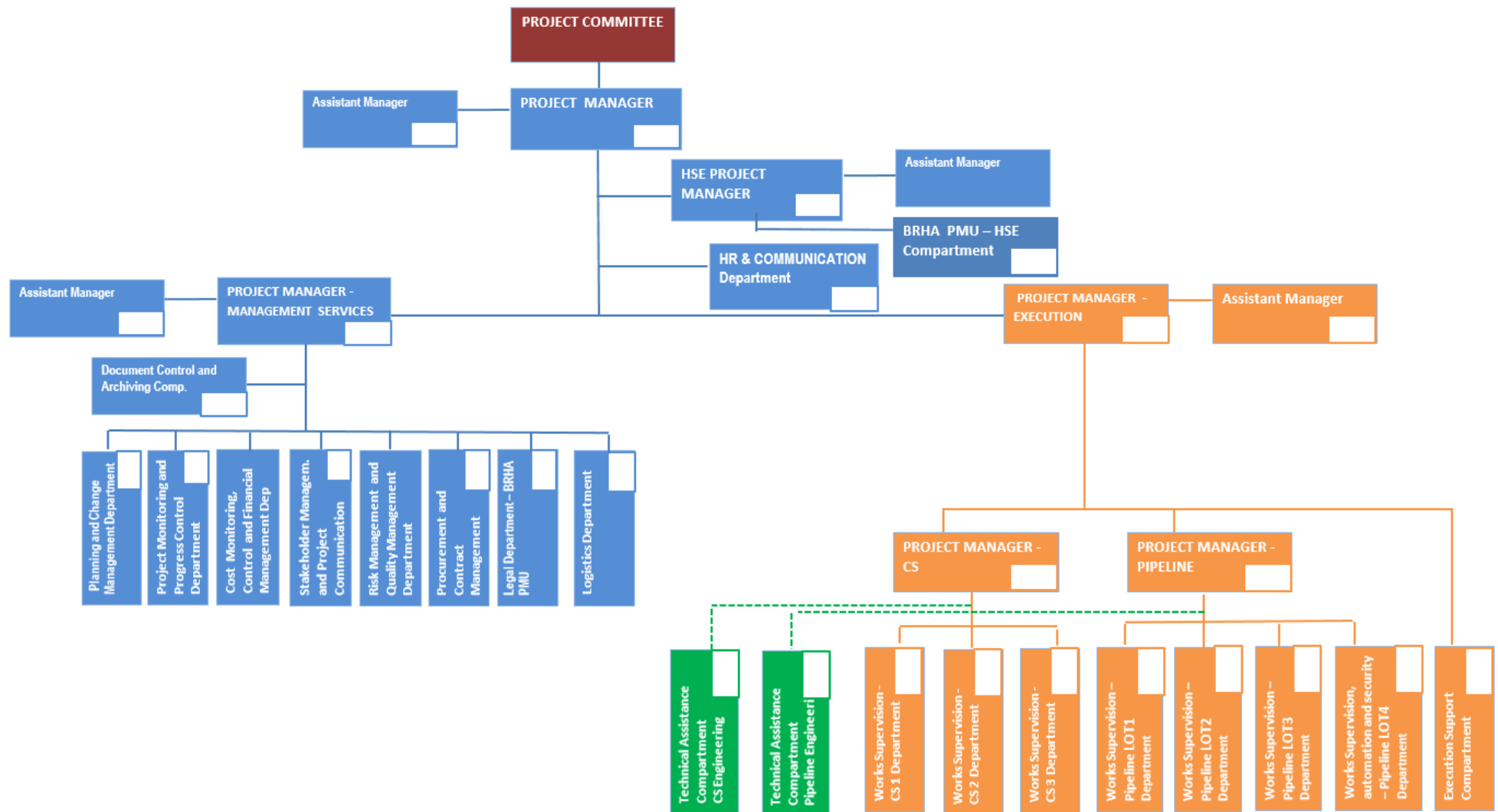
Transgaz a înființat o UIP separată pentru punerea în aplicare a proiectului BRUA, care va fi responsabilă pe parcursul fazelor de pre-construcție și construcție. După ce este finalizată construcția, exploatarea conductei este preluată de Transgaz prin intermediul organismelor sale de management existente.

Managementul forței de muncă și impactului preconizat, managementul contractanților, precum și politica RSI a și principalele acțiuni ale Transgaz sunt prezentate în capitolul 5 de mai jos.

Structura UIP BRUA

Se prevede ca UIP BRUA să cuprindă aproximativ 120 de persoane, un număr considerat adecvat, având în vedere mărimea proiectului. Pentru gestionarea aspectelor sociale și purtarea discuțiilor cu părțile interesate s-a inclus în organigramă un departament specializat, anume: Departamentul pentru managementul părților interesate și comunicarea în cadrul proiectului. Acest departament cuprinde 6 persoane, dar persoane aparținând și altor departamente dețin responsabilități de comunicare și legătură cu comunitatea (fie în faza de construcție, fie în faza de exploatare), cum ar fi dirigintele de șantier/directorii de șantier din departamentele de supraveghere a lucrărilor. Întreaga forță de muncă a Transgaz cuprinde 5200 de salariați.

BRHA IMPLEMENTATION STRUCTURE ORGANIZATIONAL CHART

4.14 Concluzii

Cele 79 de UAT care sunt pe frontul de lucru al conductei BRUA sunt situate în zone geografice diverse (câmpii, dealuri, munți). Prin urmare, zona de investigație a proiectului și împrejurimile acesteia cuprind, în general, localități rurale și orașe. Un tur efectiv al conductei a arătat că dintre cele 79 UAT, 58 au așezările situate în AOI aferentă coridorului de 500m (250m de fiecare parte a conductei).

Datele secundare colectate referitor la infrastructura de utilități publice, servicii și transport au arătat că apa este distribuită în majoritatea UTA (62) în timp ce gazele sunt distribuite doar în 28 UTA. Toate UTA traversate de conductă beneficiază de servicii de distribuire a electricității și de telecomunicații.

Terenul traversat de conductă este în vasta sa majoritate (aproximativ 60%) arabil, cu unele zone importante de pășuni, vii, livezi sau păduri.

Principalele culturi agricole posibil afectate de proiect sunt cele de porumb, grâu și legume. În plus, este posibil să fie afectate și unele fânețe, livezi și pășuni situate în AOI.

În ceea ce privește economia locală, județele sudice au un PIB mai scăzut decât județele vestice (Timiș, Arad). Principala activitate economică în UTA traversate de conductă este agricultura.

Datele de la INS prezintă starea unităților de învățământ primar și secundar care există în 73 de municipalități dintre cele 79 traversate de conductă, în timp ce licee există doar în orașele situate în AOI (11 UTA). Lugoj este singura UTA cu universități. Cele 79 UTA totalizează un număr de 119 unități de învățământ. Nu este situată nicio unitate de învățământ în apropierea coridorului conductei.

Există cel puțin o unitate medicală în fiecare UTA, cu excepția UTA Bănița și Totești din județul Hunedoara și UTA Marga din județul Caraș-Severin.

Structura venitului bănesc arată că venitul gospodăriilor unde s-a aplicat sondajul economico-social provine în principal din pensii și salarii.

Atracțiile turistice sunt prezente în municipalitățile afectate și construcția proiectului va lua în considerare perioadele turistice. Activitățile turistice sunt mai semnificative în județul Hunedoara unde sunt situate Ulpia Traiana Sarmisegetuza (ruinele coloniei romane), mănăstirea Prislop, Geoparcul Dinozaurilor și Rezervația de bizoni Silvuț din UTA Hațeg. De asemenea, în zona muntoasă din județul Hunedoara, există mai multe stațiuni căutate pentru sporturile de iarnă și în vacanțele de vară, în special în Pasul Vulcan.

Luând în calcul faptul că unitățile educaționale nu sunt localizate în apropierea conductei, copii trebuie să parcurgă o anumită distanță pentru a ajunge la școală. Condițiile de trafic, inclusiv traversarea vor fi atent analizate pentru a identifica și dezvolta măsurile adecvate care urmează să fie implementate în cadrul proiectului.

În baza studiului de referință social și socio-economic se poate concluziona că majoritatea PAP-urilor sunt proprietari de teren sau arendași care locuiesc în zonele rurale, implicați mai

ales în activități agricole, în general cu vârste de peste 60 de ani și cu liceul sau școala profesională ca nivel educațional maxim.

Faptul că majoritatea persoanelor incluse în studiu sunt implicate în agricultură, iar construcția coridorului conductei le va afecta terenurile, fie temporar fie permanent, ar putea constitui un impact asupra veniturilor acestor persoane. Dat fiind că 66% din persoanele intervievate declară că dețin și alte loturi de teren în afara celor afectate de construcția conductei, ar trebuie acordată atenție deosebită procesului de achiziție a terenurilor acelor persoane care se bazează doar pe terenul afectat pentru a-și asigura traiul și care nu dispun de alte surse de venit.

Nivelul de educație și vârsta persoanelor din UTA afectate ar trebui să fie un aspect care să fie luat în calcul de Transgaz atunci când interacționează cu populația locală, iar persoanele din cadrul UIP BRUA și Transgaz, precum și persoanele de legătură de la nivelul comunităților ar trebui să fie conștiente de aceste aspecte, utilizând un limbaj adecvat atunci când interacționează cu PAP.

Populația îmbătrânită din zona rurală, în combinație cu problemele de mobilitate care reprezintă cea mai frecventă afecțiune declarată de persoanele intervievate, formează un aspect relevant care trebuie luat în considerare de Transgaz atunci când interacționează cu proprietarii / arendașii loturilor de teren afectate, în cadrul procesului de inventariere a proprietăților de pe terenurile afectate, precum și la evaluarea prejudiciilor suferite de terenuri din cauza activităților proiectului.

5. Aspectele socio-economice aferente capacității Transgaz de punere în aplicare a proiectului

---

Forța de muncă

Impactul economic și al ocupării forței de muncă va apărea în fazele de pre-construcție, construcție și exploatare ale proiectului.

Proiectul va necesita forță de muncă înalt calificată, semi-calificată și necalificată pentru a îndeplini sarcinile de construcție și exploatare și se estimează că proiectul va necesita următorul volum de forță de muncă în timpul fazelor de construcție și exploatare. Aici sunt incluse oportunitățile directe (locuri de muncă în cadrul companiei, atât permanente cât și temporare), oportunități indirecte de angajare (locuri de muncă la contractanți și furnizori) și încadrarea în muncă indusă care rezultă (angajări generate de creșterea venitului disponibil și a cererii de bunuri și servicii suplimentare).

- Estimările Transgaz și ale contractanților realizate cu privire la forță de muncă necesară proiectului sunt incluse în tabelul următor.

Tipul de încadrare în muncă	Faza de construcție	Faza de exploatare
Angajați	120	60
Contractanți	680	Urmeaza sa fie determinat

- Estimările privind forța de muncă necesară per fază de proiect și activitate sunt detaliate în tabelul următor

Etapa	Activitatea	Personal/obiectiv	Total
Faza de construcție (contractanți)	Șantiere	124	124*5= 620
	Depozite conductă	6	6*10=60
UIP (Transgaz)	Management și monitorizare	120	120
Subtotal 800			
Faza de exploatare (Transgaz)	Stații de comprimare	20	3*20=60
Subtotal 60			

- **Modificări în ocuparea directă a forței de muncă (în cadrul proiectului propus)**

Impactul ocupării directe a forței de muncă este considerat un potențial impact pozitiv al proiectului. Proiectul BRUA va fi pus în aplicare de contractanți și include un sistem licitare internațională pentru selectarea companiilor de construcții, acest aspect luând în calcul, în plus față de cerințele tehnice și economice, și capacitatea ofertanților de a respecta cerințele privind performanța de mediu și socială stabilite de BERD.

Deși nu este expres stipulat, contractanții este de așteptat să angajeze forță de muncă locală, mai ales muncitori necalificați. Cu toate că acesta este un posibil impact pozitiv al proiectului, el nu poate fi maximizat sau apariția lui nu poate fi asigurată dat fiind că normele de achiziții publice nu permit adăugarea în documentația de ofertare, a cerinței de angajare a localnicilor.

Astfel cum indica rapoartele consultării publice, elaborate de Transgaz, întrebările privind ocuparea forței de muncă locale au fost ridicate în timpul dezbaterilor, atât de autorități cât și de public, indicând interesul comunităților în legătură cu această chestiune. Aceste aspecte au fost discutate mai ales în UTA Vulcan și Schela, care sunt zone miniere cu un istoric de concedieri cauzate de o scădere a activităților miniere după anul 1990.

Afluxul de forță de muncă

Afluxul de forță de muncă este direct legat de cererea de forță de muncă și implică sosirea și activitatea lucrătorilor externi în zona proiectului, în special în locațiile unde sunt situate șantierele. Acest impact va fi mult mai relevant în timpul fazei de construcție și limitat în timpul fazei de exploatare.

În timpul fazei de construcție, muncitorii vor fi cazați în taberele desemnate ceea ce poate genera o presiune sporită asupra infrastructurii de utilități existente, precum și noduri de trafic mai mare. În plus, prezența muncitorilor va conduce la interacțiuni cu comunitățile locale, având potențiale consecințe pozitive și negative. Efectele pozitive includ achiziția de produse pentru muncitori și oportunitățile pentru afacerile locale. Efectele negative includ

posibilitatea apariției unor tensiuni între muncitori și comunitățile locale, deranjul general al activităților cotidiene ale oamenilor și posibila creștere a ratei de transmisie a anumitor boli.

Evaluarea și monitorizarea lanțului de aprovizionare - managementul contractanților

Transgaz a elaborat un plan de management al contractanților, evidențiind relația dintre companie, reprezentată de UIP BRUA și contractanți pentru construcția conductei și a AGI-urilor.

De asemenea, planul de management al contractanților reglementează aspecte precum integrarea eforturilor, interfețele dintre UIP BRUA și contractanți, interfețele dintre sub-contractanți, gestionarea forței de muncă, managementul siguranței și sănătății în muncă, demisia lucrătorilor și păstrarea evidențelor, gestionarea nemulțumirilor muncitorilor, comunicarea cu muncitorii, facilitățile și cazarea muncitorilor, gestionarea și sprijinirea sub-contractanților, raportarea progresului, procesul de analiză și recepție.

Programe de Responsabilitate Sociala Corporatista

Prin politica sa de responsabilitate socială corporatistă, postată pe website, Transgaz se angajează să „sprijine nevoile reale ale tuturor celor care contribuie permanent la derularea fără probleme a activității sale” și „creșterea permanentă a nivelului de răspundere a companiei față de salariați, parteneri, comunitate și mediu, precum și a impactului eficienței programelor de răspundere socială corporatistă, inițiate în acest scop.”

Programele de răspundere socială corporatistă prezentate pe website-ul companiei includ acțiunile întreprinse între anii 2010 și 2014. Acestea includ, printre altele:

- “C. I. Premiul anual Motas pentru studenții masteranzi și licențiați din domeniul petrolului și gazelor;
- Olimpiada Eco - un proiect local din Mediaș și localitățile învecinate prin care se dorește conștientizarea populației tinere cu privire la problemele de mediu.
- “Mai aproape... cu un clic!” – sprijinirea angajaților Transgaz care au copii cu rezultate școlare excepționale și venit mic per membru de familie.
- Campanii de voluntariat pentru donarea de sânge, campanii umanitare și donații pentru orfeline, persoanele afectate de dezastre naturale, activități de reciclare cu scop educațional, etc.

6. Consultări publice, participare și informare

Acest capitol descrie activitățile întreprinse de Transgaz ca parte a procesului de implicare a părților sale interesate.

Transgaz a identificat drept părți interesate afectate pe proiectul BRUA, următorii:

- Autoritățile și administrațiile publice centrale, locale și județene;
- Proprietarii de terenuri (publice/private) afectați de exercitarea dreptului de servitute;
- Proprietarii de terenuri private care urmează să fie cumpărate pentru structuri permanente;
- Utilizatorii terenurilor afectate de exercitarea dreptului de servitute;
- Persoanele care utilizează resursele naturale;

- Muncitorii și angajații latifundiarilor și utilizatorilor de terenuri;
- Comunitățile locale din zona proiectului;
- Grupurile vulnerabile din zona proiectului;
- Salariații Transgaz care lucrează în cadrul proiectului
- Contractanții și angajații lor
- Grupurile locale de interes, asociațiile oficiale și grupurile compuse din și reprezentate de părțile afectate;
- Terțele părți care dețin linii/ utilități afectate

În afara părților interesate afectate, au mai fost identificate o serie de părți afectate:

- Instituții / agenții de reglementare naționale /europene
- Autoritățile și administrațiile publice centrale, locale și județene;
- Lideri locali neoficiali, reprezentanți ai comunităților și formatori de opinie;
- Terțe părți care dețin linii/ utilități afectate
- Grupuri locale de interes, asociații oficiale și neoficiale și grupurile formate din părți afectate și reprezentate de părți afectate;
- Mass media de la nivel local / național
- ONG-uri naționale și internaționale
- Instituții științifice

Implicarea cu părțile interesate afectate (mai ales proprietarii de terenuri) a avut loc în timpul procesului de identificare a acestor proprietari și a inclus mai multe notificări trimise și pre-contracte semnate în legătură cu drepturile de servitute. Cu toate acestea, textul notificărilor trimise nu a fost adaptat la profilul destinatarilor, incluzând formulări juridice și limbaj tehnic ce ar putea fi dificil de înțeles. Această concluzie a apărut dat fiind că studiul social-economic a relevat că doar 11% din membrii gospodăriilor incluse în studiu au urmat cursuri universitare și majoritatea destinatarilor notificărilor reprezintă persoane vârstnice care trăiesc în zone rurale. Deși notificările au fost semnat în prezența reprezentanților Transgaz, astfel oferind proprietarilor de terenuri posibilitatea de a solicita clarificări / explicații suplimentare, este util să se adapteze comunicările viitoare la profilul destinatarilor.

Alte acțiuni de implicare a părților interesate au inclus întâlnirile de consultări publice din UTA afectate.

Un total de 33 de întâlniri pentru consultări publice au fost organizate în UTA traversate de conductă, la acestea participând peste 500 de entități. Dintre aceste reuniuni, 21 au fost organizate sub formă de dezbateri publice prevăzute de legislația națională în cadrul procedurii de obținere a autorizației de mediu, în timp ce alte 12 consultări ale publicului au fost organizate în conformitate cu conceptul cu privire la participarea a publicului la proiectele de interes comun conform prevederilor Regulamentului (UE) nr. 347/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 aprilie 2013.

UTA în care s-a desfășurat reuniuni de consultare a publicului sunt detaliate în tabelul următor.

Tabelul 17. Locul consultațiilor publice ținute de UOP BRUA

Nr. crt.	Dezbateri publice în cadrul procedurii EIM	Consultații publice pentru proiectele de interes comun
	24 august - 1 septembrie 2016	24 octombrie - 8 noiembrie 2016
1	Bucșani (Giurgiu)	Mârșa (Giurgiu)
2	Poeni (Teleorman)	Grația (Teleorman)
3	Vladimirescu (Arad)	Bârla (Argeș)
4	Mașloc (Timiș)	Potcoava (Olt)
5	Selaru (Dâmbovița)	Gușoieni (Vâlcea)
6	Recaș (Timiș)	Măciuca (Vâlcea)
7	Corbu (Olt)	Bălănești (Gorj)
8	Căldăraru (Argeș)	Turcinești (Gorj)
9	Lugoj (Timiș)	Totești (Hunedoara)
10	Prisaca (Caraș Severin)	Băuțar (Caraș-Severin)
11	Scornicești (Olt)	Obreja (Caraș-Severin)
12	Drăgășani (Vâlcea)	Coșteiu (Timiș)
13	Zătreni (Vâlcea)	
14	Pui (Hunedoara)	
15	Vulcan (Hunedoara)	
16	Hurezani, (Gorj)	
17	Schela (Gorj)	
18	Târgu Crăbunești (Gorj)	
19	Teslui (Olt)	
20	Sarmizegetusa (Hunedoara)	
21	Otelu Rosu (Caraș Severin)	

Resursele interne ale Transgaz precum și resursele puse la dispoziție de municipalitățile care găzduiesc consultările publice au fost utilizate pentru a se asigura participarea atât a reprezentanților părților interesate afectate cât și a reprezentanților părților afectate relevante. În timpul acestor consultări, părțile interesate afectate au fost cel mai bine reprezentate, anume reprezentanții asociațiilor de proprietari ai terenurilor și reprezentanții asociațiilor de producători agricoli. Părțile afectate relevante au fost mai slab reprezentate, căci au fost prezente doar în unele locații.

Reprezentanții Transgaz la consultări au cuprins specialiști în domeniul juridic, proiectării, reglementărilor funciare, mediului, comunicațiilor, finanțării europene, arheologiei, astfel încât s-a putut aborda un domeniu larg de întrebări posibile venind de la public.

Tehnicile de prezentare folosite au facilitat vizualizarea traseului proiectului prin evidențierea anumitor aspecte majore cum ar fi promotorul, parametrii tehnici, sursele de finanțare, integrarea în contextul dezvoltării altor proiecte, tehnologia de execuție etc.

Informațiile esențiale transmise în timpul consultărilor au cuprins scopul proiectului, avantajele și beneficiile la nivel local și național ale proiectului, impactul proiectului asupra mediului, riscurile și oportunitățile aferente proiectului.

Exemple de întrebări formulate cel mai frecvent în timpul consultărilor:

- "Când va începe construirea conductei în localitatea noastră?"
- "Unde încep lucrările și cum vor fi ele realizate?"
- "Care sunt caracteristicile conductei?"
- "Ce beneficii va aduce proiectul proprietarilor de terenuri/fermierilor?",
- "Cum va sprijini Transgaz comunitatea locală care va fi traversată de conductă?",
- "Cum va fi afectat terenul fiecărui proprietar în parte?",
- "Care este traseul în fiecare localitate în parte?",
- "Ce compensații concrete se acordă pentru terenuri și culturi?",
- "Cine primește compensațiile?",
- "Ce se întâmplă la infrastructura locală?"

În timpul consultărilor s-a reținut o lipsă de încredere a unor proprietari de terenuri referitoare la compensațiile lor, făcându-se trimitere la relațiile anterioare între proprietarii de terenuri și diverse mari proiecte care au afectat în trecut terenurile acestora și pentru care aceștia nu au primit compensații adecvate, în cazul în care s-au dat compensații.

Participanții la consultările cu publicul au fost încurajați să pună întrebări și să își exprime preocupările/propunerile fie în timpul reuniunilor, fie prin intermediul formularelor de întrebări înmânate lor în cursul consultărilor.

Transgaz, conform procedurii sale interne și în acord cu prevederile legale aplicabile (OG nr. 27/2002), răspunde la toate plângerile în termen de maximum 30 de zile de la data primirii plângerii.

7. Evaluarea impactului și măsurile de atenuare a acestuia

Capitolul de față se axează pe prezentarea impactului social și riscurilor sociale asociate proiectului conductei BRUA.

7.1 Metodologia de evaluare a impactului

Impactul social/ riscurile sociale sunt definite ca efecte ale proiectului asupra persoanelor, comunităților și altor persoane interesate care cuprind modificările în nivelul lor de trai (mijloacele de subsistență), calitatea generală a vieții și bunăstării, condițiile de locuit, stilul de viață, tradițiile culturale, dinamica comunităților, infrastructura economico-socială și ecosisteme.

Impactul posibil a fost analizat folosind o metodologie simplificată care abordează următoarele aspecte:

- **Direcția impactului:** dacă interferența produsă de acțiunile proiectului (factorii impactului) asupra mediului și/sau societății este pozitivă (+) sau negativă (-) (a se vedea în continuare);
- **Faza proiectului:** Construcție (C) și Exploatare (O);
- **Importanță:** Scăzută, Medie, Ridicată

Durata, reversibilitatea, prezența factorilor de stres și reziliența la aceștia nu s-au luat în considerare din cauza evaluării dificile a acestor indicatori, având în vedere faptul că s-a aplicat o metodă de evaluare rapidă a impactului social. De asemenea, există un număr limitat de date cu privire la astfel de aspecte legate de AOI și sondajul economico-social efectuat nu a fost destinat să fie un recensământ al PAP sau activelor. Prin urmare, acești indicatori nu au fost investigați în rândul respondenților.

Direcția impactului arată dacă interferența produsă de acțiunile proiectului asupra mediului și/sau societății este:

Negativă: factorii de impact provoacă o înrăutățire a stării sau calității economico-sociale sau a mediului;

Pozitivă: factorii de impact provoacă o îmbunătățire a stării sau calității economico-sociale sau a mediului.

S-a analizat impactul pozitiv sau negativ posibil și măsurile de atenuare a impactului negativ cu privire la următoarele:

- Demografie
- Așezări și locuințe
- Utilități publice, infrastructură de transport și servicii
- Utilizarea terenului
- Activități economice
- Mijloace de subsistență
- Afluxul de forță de muncă
- Încadrarea în muncă
- Educație
- Sănătate publică
- Sănătate și securitate la locul de muncă
- Situri culturale, turistice și recreative
- Grupuri vulnerabile

S-a analizat impactul pozitiv sau negativ posibil și măsurile de atenuare a impactului negativ pentru fazele **Construcție (C)** și **Exploatare** (operare) (**O**).

Prezentul capitol nu analizează impactul și riscurile posibile din timpul fazei de dezafectare. Având în vedere timpul care se va scurge până la dezafectare (40 de ani), impactul și riscurile aferente vor trebui să fie reevaluate comparativ cu un scenariu social și de mediu evoluat, de referință. Totuși, este important de reținut că dezafectarea se va aplica doar instalațiilor AGI, în timp ce conducta va rămâne în funcțiune. Se preconizează că impactul va fi de același tip ca în faza de construcție, dar cu o importanță mult mai redusă din cauză că va fi asociat doar cu AGI. În plus de măsurile de atenuare a impactului introduse pentru faza de construcție, vor fi luate în considerare și lecțiile învățate în această fază. Se va elabora un Plan de management al dezafectării specific înainte de a începe dezafectarea, în baza unui scenariu social și de mediu de referință actualizat.

Importanța impactului a fost analizată folosind o combinație între **mărimea** sa și **probabilitatea de apariție** a sa.

Mărimea
Foarte mică sau lipsa oricărui efect: Nicio modificare sau modificări nesemnificative față de condițiile de referință la nivelul comunității
Mică: Diferențe foarte mici față de condițiile de referință. Impactul este în principal local, rar și afectează comunitatea într-o mică proporție
Medie: Diferență față de condițiile de referință. Impactul afectează o zonă medie spre mare sau un număr mediu spre mare de persoane.
Mare: Diferențe mari față de condițiile de referință. Impactul afectează o zonă mare sau un număr mare de persoane
Foarte mare Modificările domină în raport cu condițiile de referință. Impactul afectează majoritatea zonei sau a populației din zona de influență.

Probabilitatea de apariție
Improbabil: Nu se știe să fi apărut în timpul unor proiecte de infrastructură similare
Rară: A apărut în proiectele de infrastructură similare și poate să apară în circumstanțe excepționale
Posibil: Ar putea să apară cel puțin o dată sau în circumstanțe excepționale în timpul ciclului de viață a proiectului
De așteptat: Se preconizează să apară în timpul ciclului de viață a proiectului mai mult de o dată dar să nu se repete în mod frecvent
De așteptat și repetabil: S-a repetat în mod frecvent în timpul ciclului de viață a proiectului

Pentru a determina care dintre factorii detaliați în capitolul anterior au un impact important asupra mediului economico-social a fost propusă o metodă de evaluare (astfel cum se specifică în continuare).

Tabelul 18. Matricea de importanță a impactului negativ

Mărimea impactului		Posibilitatea/ Probabilitatea de apariție a impactului				
		Improbabil:	Rară:	Posibil:	De așteptat:	De așteptat și repetabil:
1	Efect foarte mic sau niciun efect	1	2	3	4	5
2	Mică	2	4	6	8	10
3	Medie	3	6	9	12	15
4	Mare	4	8	12	16	20
5	Foarte mare	5	10	15	20	25

Nivelul riscurilor rezultante și acceptabilitatea lor sunt explicate în continuare:

Table 19. Codificarea pe culori a importanței impactului

Punctaj	Nivelul de risc/de importanță impactului	Descriere
1-4	Redus	Riscurile reduse sunt acceptabile pe scară largă, cu condiția să fie supuse unor analize periodice sau după o schimbare semnificativă.
5-12	Mediu	Riscurile medii ar trebui să fie tolerate doar pe termen scurt și apoi doar pe o perioadă determinată de timp, cât se planifică și se introduc măsurile de control a riscurilor prin care acestea să fie reduse. Cel mai mare risc al unei entități sau un aspect foarte sensibil poate să reprezinte un risc moderat din cauza faptului că poate fi tolerat pe termen scurt.
15-25	Mare	Activitățile cu riscuri mari ar trebui să înceteze imediat până când sunt introduse măsuri suplimentare de control pentru reducerea riscului.

7.2 Identificarea impacturilor

Tabelul următor prezintă impacturile potențiale care au fost identificate în ceea ce privește prezentul proiect. În tabel sunt prezentate și impacturile pozitive și sunt marcate cu culoarea verde în textul din tabel.

Tabelul 20. Identificarea impacturilor

Aspectul	Impactul/riscul	Tipul impactului: Pozitiv (+) sau Negativ (-)	Faza proiectului (Construcție (C) și Exploatare (O));
Demografie	Reducerea efluxurilor migraționiste ale migranților locali datorită posibilităților de încadrare în muncă	+	C
Așezări și locuințe	Tulburări în rândul populației cauzate de gestionarea slabă a așteptărilor rezidenților potrivit cărora proiectul va fi benefic așezării lor prin furnizarea de gaze (în cazul așezărilor care nu sunt branșate la rețeaua de alimentare cu gaze)	-	C
	Influența vibrațiilor provocate de traficul greu și de alte activități aferente proiectului, asupra caselor, în special a caselor vechi din zonele rurale	-	C
	Se preconizează investiții în locuințe și structuri asociate (renovări, extinderi) ca o consecință a compensațiilor acordate pentru preluarea de	+	C

Aspectul	Impactul/riscul	Tipul impactului: Pozitiv (+) sau Negativ (-)	Faza proiectului (Construcție (C) și Exploatare (O));
	terenuri și remunerațiilor aferente încadrării în muncă în cadrul proiectului		
	Deteriorarea posibilă a structurilor/activelor (temporare sau permanente) (fie autorizate, fie ilegale) situate pe coridorul conductei	-	C
	Scăderea percepută a valorii proprietății din cauza apropierii conductei de case (casele situate în AOI)	-	C, O
Utilități publice, infrastructură de transport și servicii	Întreruperi accidentale sau planificate în alimentarea cu apă/ canalizare/ electricitate/ gaze în timpul lucrărilor de construcție în zona punctelor de intersectare cu utilitățile publice și rețeaua de servicii	-	C
	Presiune sporită exercitată asupra rețelei de distribuire a electricității de stațiile de comprimare gaze	-	O
	Evenimentele accidentale care implică conducta / AGI ar putea să afecteze rețelele de utilități publice	-	O
	Cantitățile de deșeuri industriale, casnice și inerte sporite rezultate de pe urma activităților aferente proiectului pot să afecteze indirect comunitățile prin creșterea nivelului de deșeuri solide și punerea de presiune asupra capacităților de colectare, tratare și depozitare a deșeurilor	-	C
	Comunitățile locale și persoanele care tranzitează zona vor beneficia de pe urma reabilitării, lărgirii și/sau construirii de drumuri de acces la șantiere și organizările de șantiere de construcții;	+	C
	Deteriorarea accelerată a drumurilor existente ca rezultat al traficului greu aferent proiectului	-	C
	Congestionarea traficului și întârzieri înregistrate de participanții la trafic și de furnizorii	-	C, O

Aspectul	Impactul/riscul	Tipul impactului: Pozitiv (+) sau Negativ (-)	Faza proiectului (Construcție (C) și Exploatare (O));
	de transport public în cazul unui trafic intens aferent proiectului și unei închideri a drumului / traseului		
Utilizarea terenului	Dificultăți temporare în a ajunge la terenurile lor, întâmpinate de proprietarii/utilizatorii terenurilor și lucrătorii pe aceste terenuri (inclusiv de animale, în activitățile de pășunat)	-	C
	Scăderea calității și productivității solului din cauza depozitării neadecvate a stratului vegetal al solului decopertat în cursul lucrărilor de construcție și/sau reabilitării inadecvate a terenului afectat după terminarea construcției, precum și din cauza riscului de contaminare a solului în urma gestionării slabe a deșeurilor sau scurgerilor/scăpărilor de combustibili, lubrifianți și solvenți din echipamentele utilizate în timpul construcției conductei.	-	C, O
	Scăderea valorii proprietății din cauza restricțiilor impuse de proiect în ceea ce privește loturile de teren situate în zona intravilană traversată de conductă	-	C, O
	Scăderea valorii proprietății din cauza restricțiilor impuse de proiect în ceea ce privește loturile de teren traversate de conductă	-	C, O
	Pierdere temporară a culturilor potențială suferită de proprietarii / utilizatorii terenului în cazul activităților de întreținere	-	O
Activități economice	Compensațiile acordate ar putea să fie investite în echipamente agricole și îmbunătățiri funciare	+	C, O
	Oportunități potențiale de contracte cu proiectul pentru întreprinderile locale de catering, de cazare, de întreținere, de furnizare a echipamentelor de sănătate și siguranță etc.	+	C, O
	Firmele de construcție locale pot să fie expuse la pierderea de	-	C

Aspectul	Impactul/riscul	Tipul impactului: Pozitiv (+) sau Negativ (-)	Faza proiectului (Construcție (C) și Exploatare (O));
	personal calificat sau semi-calificat din cauza oportunităților puse la dispoziție în cadrul proiectului.		
	Nivel ridicat al consumului la nivel local, datorită creșterii venitului cheltuibil, prezenței non-localnicilor și compensațiilor acordate	+	C
	Creșterea stabilității mediului macroeconomic datorită securității energetice	+	O
Impactul aferent afluxului de forță de muncă	Tensiuni sociale aferente afluxului de lucrători non-localnici (astfel cum sunt detaliate în Tabelul 21 următor)	-	C, O
Mijloace de subzistență	Pierdere temporară/ permanentă a mijloacelor de subzistență, veniturilor, drepturilor de utilizare a terenurilor de către persoanele care depind de terenurile preluate de proiect.	-	C
	Potențiala ocupare a forței de muncă în cadrul proiectului va crește nivelul de venit cheltuibil disponibil la nivel de persoane și gospodării, în special în beneficiul celor din zonele rurale	+	C, O
	Nivel de venit public sporit datorită impozitelor plătite de proiect	+	C, O
	Niveluri de compensație inadecvate din cauza lipsei de date privind tranzacțiile din zonă la momentul la care experții evaluatori au stabilit nivelul compensațiilor	-	C

Aspectul	Impactul/riscul	Tipul impactului: Pozitiv (+) sau Negativ (-)	Faza proiectului (Construcție (C) și Exploatare (O));
	Compensațiile furnizate pentru preluarea temporară sau permanentă de terenuri pot să fie sursa potențială a unor conflicte și tensiuni în comunitate care pot să cuprindă: - tensiuni între proprietarii de terenuri și utilizatorii de terenuri în cazul unor acorduri de arendare / utilizare a terenurilor informale (verbale); - tensiuni în comunitate provocate de nivelurile de compensare diferite (sau de lipsa de transparență cu privire la criteriile de eligibilitate și la drepturi); - conflicte între proprietarii multipli ai acelorași loturi de teren	-	C, O
	Tensiuni sociale provenind din concurența la încadrarea în muncă	-	C
	Perceperea de către public a impactului negativ al proiectului privind conducta, în special a acelora care nu beneficiază de compensație.	-	C, O
Încadrarea în muncă	Persoanele și familiile lor ar putea să beneficieze de pe urma încadrării în muncă de personal calificat și necalificat Acest aspect are un efect direct asupra reducerii ratei de șomaj	+	C, O
	Perfecționarea calificării salariaților prin formare profesională și transmitere de cunoștințe practice	+	C, O
	Cerere sporită pentru serviciile de la nivel local și produsele locale pentru construirea conductei	+	C, O
	Posibila pierdere a încadrării în muncă în cazul lucrătorilor sezonieri sau permanenți și în special a celor angajați în activități agricole.	-	C, O
Educație	Cheltuieli sporite în educație ca urmare a venitului mai mare	+	C, O
	Nivelul de zgomot provenind de la traficul greu și alte activități	-	C

Aspectul	Impactul/riscul	Tipul impactului: Pozitiv (+) sau Negativ (-)	Faza proiectului (Construcție (C) și Exploatare (O));
	conexe poate să afecteze procesul educațional din școli		
	Posibile întârzieri în transportul copiilor care merg la școli din alte localități, cauzate de posibila congestiune a traficului	-	C
Sănătate publică	Un timp de răspuns al serviciilor de urgență posibil mărit din cauza congestiunilor traficului.	-	C
	Probleme de sănătate sporite din cauza nivelului de zgomot și praf crescut provocat de activitățile de construcție.	-	C
	Traficul și celelalte activități conexe ar putea să afecteze activitățile spitalelor (sau centrelor medicale)	-	C
	Presiuni asupra sistemului de sănătate local cauzate de prezența lucrătorilor non-localnici care folosesc infrastructura de sănătate	-	C
	Riscuri la adresa sănătății și siguranței percepute la nivelul comunității care locuiește în apropierea conductei	-	C, O
	Risc de accidente din cauza șanțurilor descoperite și a altor accidente asociate proiectului, pentru membrii comunității	-	C
	Risc de accidente de mașină ca urmare a traficului aferent proiectului	-	C
Sănătate și securitate la locul de muncă	Risc de accidente de muncă pentru lucrătorii antrenați în activitățile de construcție	-	C
Situri culturale, turistice și recreative	Risc de perturbare a siturilor culturale de importanță pentru comunitate	-	C, O
	Impact vizual temporar asupra peisajului și valorii estetice a zonei.	-	C
	Modificări permanente ale peisajului și valorii estetice în zona de influență din cauza realizării AGI și a vizibilității	-	O

Aspectul	Impactul/riscul	Tipul impactului: Pozitiv (+) sau Negativ (-)	Faza proiectului (Construcție (C) și Exploatare (O));
	amprizei conductei în zonele împădurite.		
Grupuri vulnerabile	Pierderea temporară/ permanentă a mijloacelor de subzistență de către persoanele care depind de terenul afectat sau de resursele naturale afectate ca urmare a achiziționării terenului și a lucrărilor de construcție.	-	C, O
	Impact temporar/permanent asupra mijloacelor de subzistență a romilor care depind de munca în agricultură și/sau resursele naturale, din cauza achiziționării de terenuri și activităților de construcție	-	C, O
	Expunere mărită, în special în cazul copiilor, la accidente provocate de șanțurile descoperite, vehiculele și echipamentele grele	-	C
	Limitare posibilă a accesului persoanelor vârstnice sau cu dizabilități la servicii	-	C
	Un angajament posibil redus al vârstnicilor sau persoanelor cu dizabilități din cauza nivelului redus de mobilitate și altor probleme de sănătate	-	C

7.3 Evaluarea impacturilor

7.3.1 Impacturi pozitive potențiale

Impactul pozitiv total al proiectului este generat de caracteristicile sale internaționale și de obiectivul său de a asigura accesul la surse alternative de gaze, contribuind astfel la stabilizarea pieței de alimentare cu energie și asigurând că la nivel regional, există suficiente resurse de gaze. În afară de asta, proiectul ar putea să aibă și alte impacturi pozitive la nivelul comunităților locale care sunt traversate de conductă. În timpul elaborării prezentei evaluări, s-au definit următoarele impacturi pozitive:

- proiectul poate aduce modificări pozitive în demografia comunității, în special în reducerea fluxului de migrație, datorită expunerii la noi oportunități de locuri de muncă în timpul perioadei de construcție;
- structura așezării și locuințelor poate indica îmbunătățiri datorită opțiunii de utilizare a compensațiilor acordate pentru preluările de terenuri și a remunerațiilor pentru încadrarea

în muncă în cadrul proiectului, ca investiții în locuințe. De asemenea, comunitatea va beneficia de pe urma reabilitării, lărgirii și/sau construirii de drumuri de acces la șantiere și organizările de șantiere de construcții;

- un impact pozitiv potențial este reprezentat de investirea posibilă a unei părți din compensațiile acordate pentru preluările de terenuri în achiziționarea de echipamente agricole și în îmbunătățiri aduse terenului agricol, ceea ce crește nivelurile viitoare ale productivității și eficienței;
- în plus, proiectul poate să contribuie la economia locală având în vedere că activitatea de construire și exploatare a conductei va avea nevoie de activități de sprijin, cum ar fi catering, cazare, întreținere, furnizare de dispozitive de sănătate și siguranță etc. Aceste servicii pot să fie furnizate de întreprinderile locale sau regionale. Nivelul de consum datorat prezenței lucrătorilor nelocali și compensațiilor acordate localnicilor vor contribui, de asemenea, la economia locală;
- proiectul poate, de asemenea, să aibă un potențial de creare de oportunități de noi posturi atât în timpul fazei de construcție, cât și în timpul fazei de exploatare. Se pot genera locuri de muncă directe pentru forța de muncă necesară și posturi asociate de ingineri (cum ar fi cel de diriginte de șantier) precum și locuri de muncă indirecte pentru furnizorii de servicii destinate lucrătorilor, cum ar fi catering, cazare, transport etc.;
- potențiala ocupare a forței de muncă în cadrul proiectului poate să reducă rata de șomaj la nivelul comunității și poate să crească nivelul de venit cheltuibil disponibil la nivel de persoane și gospodării. Și acest aspect poate să contribuie la economia locală. Impozitele plătite de proiect vor fi posibil benefice pentru investițiile în îmbunătățirea serviciilor sociale și a bunăstării comunității.

Transgaz va încerca să maximizeze toate impacturile pozitive prin includerea recomandărilor pentru contractanți de a folosi forța de muncă locală care este disponibilă în timpul perioadei de construcție.

7.3.2 Impacturi negative potențiale

Toate impacturile negative au fost evaluate prin folosirea metodei menționate mai sus și au fost clasificate prin folosirea codificării prin culori specificată la Tabelul 16. Nivelurile mărimii și probabilității au fost atribuite în baza raționamentului unui expert ca urmare a observațiilor făcute de acesta în timpul sondajului pe teren. Măsurile de reducere propuse pentru fiecare impact/risc potențial vor fi abordate prin intermediul punerii în aplicare a Planurilor de management al mediului și social (PMMS) sau prin introducerea lor în Planul de Implicare a Părților Interesate (PPI) și Cadrul de achiziție a terenurilor (CAT).

Impacturile negative cele mai importante care trebuie să fie evaluate vor apărea în cursul fazei de construire a proiectului și se referă în principal la procesul de achiziționare de teren și de refacere a mijloacelor de subsistență. Aceste impacturi au fost evaluate cu cod „roșu” în Tabelul 21 și sunt prezentate în continuare:

- Deteriorarea posibilă a structurilor/activelor (temporare sau permanente) (fie autorizate, fie ilegale) situate pe coridorul conductei
- Scăderea percepută a valorii proprietății din cauza apropierii conductei de case (casele situate în AOI)

- Scăderea valorii proprietății din cauza restricțiilor impuse de proiect în ceea ce privește loturile de teren situate în zona intravilană traversată de conductă
- Pierderea temporară/ permanentă a mijloacelor de subzistență, veniturilor, drepturilor de utilizare a terenurilor de către proprietarii, utilizatorii și lucrătorii terenurilor din cauza preluării terenurilor de proiect.
- Niveluri reduse ale compensațiilor din cauza absenței datelor privind tranzacțiile cu proprietăți din zonă.

Tabelul următor prezintă impacturile și măsurile de atenuare a acestora. Impacturile sunt structurate în baza fazelor proiectului: faza de construcție și faza de exploatare.

Tabelul 21 Evaluarea impacturilor sociale negative/riscurilor sociale din cursul fazei de construcție

Aspectul	Risc/impact potențial	Mărimea	Probabilitate de existență	Cod-culoare	Măsură de reducere propusă
Așezări și locuințe	Tulburări în rândul populației cauzate de gestionarea slabă a așteptărilor rezidenților potrivit cărora proiectul va fi benefic așezării lor prin furnizarea de gaze (în cazul așezărilor care nu sunt branșate la rețeaua de alimentare cu gaze)	Mare	Posibil:		Instrumentele de comunicație și procedurile de divulgare a informațiilor adecvate vor fi prezentate în Planul de Implicare a Partilor Interesate (PPI).
	Influența vibrațiilor provocate de traficul greu și de alte activități aferente proiectului, asupra caselor, în special a caselor vechi din zonele rurale	Mare	Posibil:		Se va efectua o evaluare inițială a structurilor situate în apropierea drumurilor de acces și a zonelor de construcție În PPI se va prezenta un mecanism de gestionare a plângerilor și acesta va fi pus la dispoziția comunităților. Departamentul pentru Implicarea Părților Interesate din Transgaz va executa o monitorizare constantă a plângerilor. Se vor elabora Planul de management rutier și al traficului, incluzând restricții de viteză în zonele

Aspectul	Risc/impact potențial	Mărimea	Probabilitate de existență	Cod-culoare	Măsură de reducere propusă
					sensibile, Planul de prevenire a poluării (care cuprinde obligațiile de gestionare a zgomotului și vibrațiilor) și un Plan de construcție adecvat și toate acestea vor fi incluse în Planurile de Management ale Mediului Social (PMMS).
	Deteriorarea posibilă a structurilor/activelor (temporare sau permanente) (fie autorizate, fie ilegale) situate pe coridorul conductei	Foarte mare	De așteptat:		Se vor acorda compensații în conformitate cu legislația națională și cu CAT.
	Scăderea valorii proprietății din cauza apropierii conductei de case (casele situate în AOI)	Mare	De așteptat:		Se vor acorda compensații în conformitate cu legislația națională și cu CAT.
Utilități publice, infrastructură de transport și servicii	Întreruperi accidentale sau planificate în alimentarea cu apă/ canalizare/ electricitate/ gaze în timpul lucrărilor de construcție în zona punctelor de intersectare cu utilitățile publice și rețeaua de servicii	Mediu	Posibil:		Se va elabora un PPI eficient care să asigure informarea în timp util a comunităților cu privire la posibilele întreruperi PPI va prezenta instrumentele de comunicare adecvate și mecanismul de gestionare a plângerilor. O cooperare strânsă cu autoritățile competente în materie de utilități publice în vederea unei sincronizări a lucrărilor (la traversările infrastructurii) optime Un Plan de construcție adecvat va fi prezentat în PMMS.

Aspectul	Risc/impact potențial	Mărimea	Probabilitate de existență	Cod-culoare	Măsură de reducere propusă
	Presiune sporită exercitată asupra rețelei de distribuție a electricității de stațiile de comprimare gaze, șantierele de construcție și organizările de șantier.	Mediu	De așteptat:		<p>Se va elabora un PPI eficient care să asigure informarea în timp util a comunităților cu privire la posibilele întreruperi accidentale sau planificate PPI va prezenta instrumentele de comunicare adecvate și mecanismul de gestionare a plângerilor.</p> <p>Cooperare strânsă cu furnizorul de electricitate în proiectarea sistemului electric din cadrul organizărilor de șantier și facilităților</p> <p>Asigurarea prezenței permanente a unui inginer electrician (sau a unei firme contractate) pe șantierul de construcție / organizarea de șantier</p> <p>Realizarea unei întrețineri adecvate și regulate la AGI cu scopul de a preveni disfuncțiile posibile care pot să crească nivelul necesarului de electricitate Toate aceste probleme vor fi abordate în Planul de exploatare și întreținere a instalațiilor AGI</p>
	Evenimentele accidentale care implică conducta / AGI ar putea să afecteze rețelele de utilități publice	Mare	Improbabil:		<p>Transgaz va respecta cerințele BERD și va pune în aplicare bunele practici internaționale pentru a reduce la minimum riscurile care implică facilitățile proiectului (inspecții, întreținere și monitorizare cu regularitate)</p> <p>Se va elabora împreună cu autoritățile locale și serviciile de urgență locale, un Plan de pregătire și răspuns în caz de urgență și acesta va fi inclus în</p>

Aspectul	Risc/impact potențial	Mărimea	Probabilitate de existență	Cod-culoare	Măsură de reducere propusă
					PMMS
	Cantitățile de deșeuri industriale, casnice și inerte sporite rezultate de pe urma activităților aferente proiectului pot să afecteze indirect comunitățile prin creșterea nivelului de deșeuri și punerea de presiune asupra capacităților de colectare, tratare și depozitare a deșeurilor	Redus	Posibil:		<p>Transgaz se va asigura că contractanții vor pune în aplicare un Plan de gestiune a deșeurilor adecvat care ține seama de toate aspectele dispuse de cadrul legal și de cerințele BERD. Se va elabora și include în PMMS, un Plan de gestiune a deșeurilor</p> <p>O cooperare strânsă cu autoritățile locale și societățile de salubritate în vederea monitorizării gestionării deșeurilor</p>
	Deteriorarea accelerată a drumurilor existente ca rezultat al traficului greu aferent proiectului	Mediu	De așteptat:		<p>Se va pune în operă un proces de consultare continuă cu comunitățile și un mecanism de gestionare a plângerilor și vor fi monitorizate plângerile astfel încât opiniile comunității să fie integrate în procesul decizional Acest aspect va fi abordat în PPI</p> <p>Starea drumurilor va fi evaluată anterior începerii lucrărilor de construcție și se vor pune în aplicare lucrări de remediere după cum este necesar</p> <p>Se va elabora și monitoriza permanent Planul de management al drumurilor și traficului Contractanții vor avea obligația să adere la Planul de management al drumurilor și traficului în materie de bune practici</p>

Aspectul	Risc/impact potențial	Mărimea	Probabilitate de existență	Cod-culoare	Măsură de reducere propusă
					referitoare la activitățile de trafic
	Congestionarea traficului și întârzieri înregistrate de participanții la trafic și de furnizorii de transport public în cazul unui trafic intens aferent proiectului și unei închideri a drumului / traseului	Mediu	De așteptat:		<p>Vor avea loc consultări cu reprezentanții administrațiilor locale, autoritățile competente și furnizorii de transport public în procesul de stabilire a traseelor utilizate de transportul aferent proiectului</p> <p>Se va elabora un PPI eficient pentru a se asigura informarea (prin ziare, radio, panouri cu anunțuri și afișiere) la timp a comunităților, societăților de transport public cu privire la nivelurile traficului local și traseele alternative în cazul închiderii drumului PPI va prezenta instrumentele de comunicare adecvate . Se va stabili și monitoriza continuu, un mecanism de gestionare a plângerilor</p> <p>Toți contractanții vor stabili un cod de conduită pentru șoferii implicați în proiect cu privire la limitele de viteză, parcare, restricții, orar aferent transportului etc. Acest aspect va fi abordat în Planul de management al drumurilor și traficului</p>
Utilizarea terenului	Dificultăți temporare în a ajunge la terenurile lor, întâmpinate de proprietarii/utilizatorii terenurilor și lucrătorii pe aceste terenuri	Mediu	De așteptat:		Se va elabora un PPI eficient care să asigure informarea și consultarea cu regularitate a comunităților cu privire la starea lucrărilor de construcție și a zonelor de traversare de-a lungul

Aspectul	Risc/impact potențial	Mărimea	Probabilitate de existență	Cod-culoare	Măsură de reducere propusă
	(inclusiv de animale, în activitățile de pășunat)				<p>șanțurilor descoperite și a traversărilor speciale pentru vehicule și animale Se va stabili și monitoriza continuu un mecanism de gestionare a plângerilor.</p> <p>Atunci când traversările nu sunt posibile, se vor realiza trasee alternative și acestea vor fi comunicate în avans.</p>
	Scăderea calității și productivității solului din cauza depozitării neadecvate a stratului vegetal al solului decopertat în cursul lucrărilor de construcție și/sau reabilitării inadecvate a terenului afectat după terminarea construcției, precum și din cauza riscului de contaminare a solului în urma gestionării slabe a deșeurilor sau scurgerilor/scăpărilor de combustibili, lubrifianți și solvenți din echipamentele utilizate în timpul construcției conductei.	Mare	Posibil:		<p>Gestionare și protejare adecvate a stratului vegetal al solului în timpul construcției și readucere a terenului la starea inițială la sfârșitul construcției. Planul de readucere la starea inițială a terenului va fi inclus în PMMS.</p> <p>Transgaz se va asigura că toți contractanții vor respecta prevederile din legislația națională cu privire la controlul prevenției și poluării și la depozitarea stratului vegetal al solului și readucerea finală a terenului la starea inițială. Contractanții ar trebui să își instruiască salariații în ceea ce privește utilizarea materialelor posibil poluante și depozitarea stratului vegetal al solului în timpul construcției.</p> <p>Transgaz ar trebui să monitorizeze procesul de readucere a terenului la starea inițială și să solicite contractanților să dețină un tip de certificat de recepție din partea proprietarilor de terenuri potrivit căruia aceștia sunt satisfăcuți de readucerea stratului vegetal</p>

Aspectul	Risc/impact potențial	Mărime a	Prob abilit ate de exist ență	Cod- culoar e	Măsură de reducere propusă
					al solului la starea inițială. Acest aspect este abordat în Planul de management al contractanților și în CAT.
	Scăderea valorii proprietății din cauza restricțiilor impuse de proiect în ceea ce privește loturile de teren situate în zona intravilană traversată de conductă	Mare	De aștep tat:		<p>Transgaz se va angaja în consultări regulate cu proprietarii și utilizatorii de terenuri. PPI va prezenta măsurile de angajare adecvate.</p> <p>Sistemul de compensare va fi echitabil și conform cu prevederile legislației naționale și cu cerințele BERD astfel cum sunt prevăzute în CAT.</p> <p>Se va stabili și monitoriza continuu, un mecanism de gestionare a plângerilor</p>
Activități economice	Firmele de construcție locale pot să fie expuse la pierderea de personal calificat sau semi-calificat din cauza oportunităților puse la dispoziție în cadrul proiectului.	Mediu	Impro babil:		<p>Angajarea comunității locale, prin intermediul comunicării cu privire la caracteristicile proiectului și impactul preconizat. Măsurile de angajare precum și mecanismul de gestionare a plângerilor vor fi prezentate în PPI.</p> <p>Se va solicita contractanților să elaboreze un studiu privind forța de muncă precum și un Plan de recrutare și perfecționare, în conformitate cu legislația existentă și cu cerințele BERD.</p>

Aspectul	Risc/impact potențial	Mărimea	Probabilitate de existență	Cod-culoare	Măsură de reducere propusă
Impactul aferent afluxului de forță muncă	<p>Tensiuni sociale aferente afluxului de lucrători nelocali, cum ar fi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - conflicte între lucrători și/sau între lucrători și comunitatea locală din cauza practicării jocurilor de noroc, consumului și abuzului de alcool și stupefiante etc.; - conflicte între lucrători și angajator referitoare la calitatea și siguranța hranei, accesibilitatea locuințelor și condițiile de locuit etc.; - conflicte între lucrători/contractant și comunitatea locală din cauza supraaglomerării facilităților de locuit de la nivel local sau dezvoltării necontrolate a organizărilor de șantier / așezărilor ilegale și creșterii posibile a violenței la nivel local. 	Mediu	Posibil:		<p>Se va elabora un cod de conduită clar pentru lucrători referitor la activitățile lor pe șantierele de construcții și în legătură cu comunitatea locală, în ceea ce privește practicarea jocurilor de noroc, consumul de alcool și stupefiante, violență etc.</p> <p>Se vor limita interacțiunile între lucrători și comunitățile locale pentru a se evita neplăcerile și perturbările generale ale activităților zilnice ale localnicilor.</p> <p>Se va angaja un terț să efectueze verificări ale calității și cantității de hrană și apă oferite lucrătorilor, precum și ale condițiilor de locuit ale acestora în raport cu standardele internaționale minime, în baza plângerilor și/sau cel puțin o dată pe an.</p> <p>Un mecanism de gestionare a plângerilor se va comunica și pune la dispoziția lucrătorilor și comunității locale, conform PPI.</p> <p>Se vor elabora Planul de management al forței de muncă și condițiilor de muncă, Planul de management al sănătății și siguranței în muncă precum și Planul de recrutare și reducere a personalului, în acord cu prevederile menționate mai sus.</p>

Aspectul	Risc/impact potențial	Mărimea	Probabilitate de existență	Cod-culoare	Măsură de reducere propusă
Mijloace de subzistență	Pierdere temporară/permanentă a mijloacelor de subzistență, veniturilor, drepturilor de utilizare a terenurilor de către persoanele care depind de terenurile preluate de proiect.	Mare	De așteptat:		<p>Transgaz se va angaja în consultări regulate cu proprietarii și utilizatorii de terenuri. PPI va prezenta măsurile de angajare adecvate.</p> <p>Se vor plăti compensații proprietarilor și utilizatorilor de teren pentru pierderea permanentă de active și venit, inclusiv pierderea structurilor (cum ar fi garduri, sisteme de irigație).</p> <p>Sistemul de compensare va fi echitabil și conform cu prevederile legislației naționale și cu cerințele BERD astfel cum sunt prevăzute în CAT. Proiectul va trebui să elaboreze PAAT care să detalieze modul în care se gestionează aspectele achiziționării de terenuri.</p> <p>Se va stabili și monitoriza continuu, un mecanism de gestionare a plângerilor, astfel încât proprietarii/utilizatorii/ lucrătorii de terenuri afectați să poată fi compensați în conformitate cu pierderile suferite.</p>
	Niveluri reduse ale compensațiilor din cauza absenței datelor privind tranzacțiile cu proprietăți din zonă.	Mare	De așteptat:		<p>Transgaz se va asigura că se va face o evaluare în conformitate cu prevederile legislației naționale și cu cerințele BERD astfel cum sunt prevăzute în CAT și că sistemul de compensare va fi echitabil.</p>

Aspectul	Risc/impact potențial	Mărimea	Probabilitate de existență	Cod-culoare	Măsură de reducere propusă
	<p>Compensațiile furnizate pentru preluarea temporară sau permanentă de terenuri pot să fie sursa potențială a unor conflicte și tensiuni în comunitate care pot să cuprindă:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tensiuni între proprietarii de terenuri și utilizatorii de terenuri în cazul unor acorduri de arendare / utilizare a terenurilor informale (verbale); - tensiuni în comunitate provocate de nivelurile de compensare diferite (sau de lipsa de transparență cu privire la criteriile de eligibilitate și la drepturi); - conflicte între proprietarii multipli ai acelorași loturi de teren 	Mare	Posibil:		<p>CAT și PAAT care urmează să se elaboreze vor lua în considerare sursele potențiale ale conflictelor și modalitățile de reducere a impactului acestora asupra relațiilor în comunitate.</p> <p>CAT și PAAT vor fi dezvăluite public tuturor părților interesate.</p> <p>Se vor face încontinuu consultări cu autoritățile locale și liderii informali ai comunității astfel încât acestea/aceștia să fie în cunoștință de cauză și proactive/proactivi în caz de conflicte sociale.</p> <p>Se vor face în mod regulat consultări cu proprietarii/ utilizatorii de terenuri cu privire la procesul de compensare, cerințe și obiective ale achiziționării de terenuri. Măsurile de consultare vor fi prezentate în PPI.</p> <p>Agenții de legătură ai proiectului (cel puțin 1 per lot) vor fi la dispoziția comunității pentru a clarifica problemele referitoare la compensarea proprietarilor/ utilizatorilor/ lucrătorilor terenurilor.</p> <p>Se va stabili și monitoriza continuu, un mecanism de gestionare a plângerilor</p>

Aspectul	Risc/impact potențial	Mărimea	Probabilitate de existență	Cod-culoare	Măsură de reducere propusă
Tulburări și tensiuni sociale	Tulburări sociale cauzate de perceperea impactului negativ al proiectului privind conducta, în special asupra acelor care nu beneficiază de compensație.	Mediu	De așteptat:		<p>Consultări cu comunitățile locale și autoritățile publice pentru a se identifica percepțiile posibil negative în această privință.</p> <p>Se va elabora un PPI eficient care să asigure informarea în timp util a comunităților cu privire la proiect PPI va prezenta instrumentele de comunicare adecvate .</p> <p>Se va stabili un mecanism de gestionare a plângerilor, în conformitate cu PPI și plângerile vor fi monitorizate continuu prin intermediul evidenței plângerilor.</p> <p>Agenții de legătură ai proiectului vor fi la dispoziția comunității pentru a identifica și soluționa posibilele îngrijorări.</p>

Aspectul	Risc/impact potențial	Mărimea	Probabilitate de existență	Cod-culoare	Măsură de reducere propusă
	Tensiuni sociale provenind din concurența la încadrarea în muncă	Redus	Posibil:		<p>Introducerea unei politici de încadrare în muncă echitabilă și nediscriminatorie și a unei proceduri de încadrare în muncă transparentă în cadrul întregii documentații de achiziție. Aceste cerințe urmează să fie incluse în Planul de management al contractanților.</p> <p>Consultări continue cu autoritățile și întreprinderile locale.</p> <p>Punerea în aplicare a procedurilor de gestionare a plângerilor părților interesate locale și lucrătorilor pentru a se identifica și soluționa proactiv conflictele posibile. Mecanismul de gestionare a plângerilor este prezentat în PPI.</p>
Încadrarea în muncă	Posibila pierdere a încadrării în muncă în cazul lucrătorilor sezonieri sau permanenți și în special a celor angajați în activități agricole.	Redus	Rară:		Impactul poate fi redus prin intermediul angajamentului adecvat al părților interesate.
Educație	Nivelul de zgomot provenind de la traficul greu și alte activități conexe poate să afecteze procesul educațional din școli.	Redus	Posibil:		Transgaz se va asigura că toți contractanții vor reduce la minimum inconvenientele din timpul lucrărilor de construcție prin punerea în aplicare a celor mai bune practici. Această cerință urmează să fie inclusă în

Aspectul	Risc/impact potențial	Mărimea	Probabilitate de existență	Cod-culoare	Măsură de reducere propusă
					<p>Planul de management al contractanților.</p> <p>Consultări cu autoritățile locale, reprezentanții școlilor și comunități pentru a se identifica soluția optimă de reducere a impactului asupra procesului educațional.</p> <p>Un Plan de management al drumurilor și traficului se va include în PMMS care va prevedea măsuri specifice în legătură cu traficul greu din apropierea școlilor (viteză redusă, evitarea circulației în timpul orelor etc.)</p> <p>În cadrul PPI se va pune în operă un mecanism de gestionare a plângerilor și respectivele plângeri vor fi monitorizate și folosite în procesul de reducere a impactului negativ.</p> <p>Lucrătorii constructori se vor supune unui cod de conduită riguros și vor evita perturbarea orelor.</p>
	Posibile întârzieri în transportul copiilor care merg la școli din alte localități, cauzate de posibila congestionare a traficului sau închidere a drumului.	Redus	Posibil:		<p>Vor avea loc consultări cu reprezentanții administrațiilor locale, autoritățile competente și furnizorii de transport public în procesul de stabilire a traseelor utilizate de transportul aferent proiectului</p> <p>Se va elabora un PPI eficient pentru a se asigura informarea (prin ziare, radio, panouri cu anunțuri și afișiere) la timp a comunităților cu privire la nivelurile traficului local și traseele alternative în cazul</p>

Aspectul	Risc/impact potențial	Mărime a	Prob abilit ate de exist ență	Cod- culoar e	Măsură de reducere propusă
					<p>congestionării traficului sau închiderii drumului PPI va prezenta instrumentele de comunicare adecvate .</p> <p>Se va stabili și monitoriza continuu, un mecanism de gestionare a plângerilor, ca parte a PPI</p> <p>Toți contractanții vor stabili un cod de conduită pentru șoferii implicați în proiect cu privire la limitele de viteză, parcare, restricții, orar aferent transportului etc. Măsurile vor fi prezentate în Planul de management rutier și al traficului</p>
Sănătate publică	Un timp de răspuns al serviciilor de urgență posibil mărit din cauza congestiunilor traficului.	Mediu	Rară:		<p>Consultări cu autoritățile locale și serviciile de gestionare a urgențelor pentru identificarea traseelor alternative și proiectarea operațiunilor de transport. PPI va prezenta metodele de consultare.</p> <p>Transgaz se va asigura că toți contractanții își instruiesc salariații în mod corespunzător cu privire la conduita față de serviciile de urgență. Măsurile vor fi prezentate în Planul de management rutier și al traficului</p> <p>În cadrul PPI se va pune în operă un mecanism de gestionare a plângerilor și respectivele plângeri vor fi folosite în procesul decizional</p>

Aspectul	Risc/impact potențial	Mărimea	Probabilitate de existență	Cod-culoare	Măsură de reducere propusă
	Probleme de sănătate sporite din cauza nivelului de zgomot și praf crescut provocat de activitățile de construcție.	Mediu	Posibil:		<p>Transgaz se va asigura că toți contractanții respectă prevederile de la nivel național și aplică cele mai bune practici de construcție pentru a reduce nivelul de poluare a aerului. Se va elabora și include în PMMS, un Plan de management și prevenire a poluării care va conține măsurile de reducere a impactului</p> <p>În cadrul PPI se va pune în operă un mecanism de gestionare a plângerilor și respectivele plângeri vor fi folosite în procesul decizional</p>
	Traficul și celelalte activități conexe ar putea să afecteze activitățile spitalelor (sau centrelor medicale)	Redus	Posibil:		<p>Transgaz se va asigura că toți contractanții vor reduce la minimum inconvenientele din timpul lucrărilor de construcție prin punerea în aplicare a celor mai bune practici.</p> <p>Consultări cu autoritățile locale, spitale și comunități pentru a se identifica soluția optimă de reducere a impactului asupra activităților spitalelor.</p> <p>Un Plan de management rutier și de trafic va prevedea măsurile specifice în legătură cu traficul greu în apropierea spitalelor. Planul de management rutier și de trafic va fi inclus în PMMS.</p> <p>În cadrul PPI se va pune în operă un mecanism de gestionare a plângerilor și respectivele plângeri vor fi monitorizate și folosite în procesul de reducere a</p>

Aspectul	Risc/impact potențial	Mărime a	Prob abilit ate de exist ență	Cod- culoar e	Măsură de reducere propusă
					impactului negativ.
	Exploatarea sistemului de sănătate local și creșterea incidenței bolilor transmisibile (respiratorii și gastrointestinale) din cauza prezenței lucrătorilor nelocali în comunitate și folosirii infrastructurii de sănătate locală.	Redus	Rară:		<p>Transgaz se va asigura că toți contractanții vor îndeplini cerințele privind sănătatea și siguranța pentru a se evita posibilele accidente și incidența bolilor transmisibile la locul de muncă și vor limita contactele lucrătorilor cu comunitățile locale conform Planurilor de management al sănătății și siguranței (pentru lucrători și pentru comunitate) și Planului de management al forței de muncă și condițiilor de muncă.</p> <p>Un centru de prim ajutor trebuie să fie disponibil pe șantierul / organizarea de șantier de construcții sau niște servicii medicale opționale contractate care să poată ajunge la organizarea de șantier relativ la timp.</p> <p>Consultări cu autoritățile locale, spitale și comunități pentru a se identifica soluția optimă în cazul nevoilor lucrătorilor nelocali de a folosi infrastructura de sănătate locală. Metodele de comunicare vor fi prezentate prin intermediul PPI.</p> <p>În cadrul PPI se va pune în operă un mecanism de gestionare a plângerilor și respectivele plângeri vor fi folosite în procesul decizional</p>

Aspectul	Risc/impact potențial	Mărimea	Probabilitate de existență	Cod-culoare	Măsură de reducere propusă
	Risc de accidente din cauza șanțurilor descoperite și a altor accidente asociate proiectului, pentru membrii comunității	Mare	Posibil:		<p>Transgaz se va asigura că toți contractanții vor pune în aplicare măsurile de siguranță, cum ar fi montarea de garduri la facilitățile proiectului, anume șanțuri, organizări de șantier, spații de depozitare, precum și de marcaje de semnalizare (marcaje de avertizare, panouri informative) a zonei de construcție. Aceste măsuri vor fi incluse în PMMS.</p> <p>Se va elabora un PPI eficient care să asigure informarea în timp util a comunităților cu privire la programul și stadiul lucrărilor de construcție. PPI va prezenta instrumentele de comunicare adecvate și mecanismul de gestionare a plângerilor.</p> <p>Atunci când traversările nu sunt posibile din cauza șanțurilor descoperite, se vor realiza trasee alternative și acestea vor fi comunicate în avans.</p>
	Risc de accidente de mașină ca urmare a traficului aferent proiectului	Mare	Posibil:		<p>Vor avea loc consultări cu reprezentanții administrațiilor locale, autoritățile competente și furnizorii de transport public în procesul de stabilire a traseelor utilizate de transportul aferent proiectului.</p> <p>Se va elabora un PPI eficient pentru a se asigura informarea (prin ziare, radio, panouri cu anunțuri și afișiere) la timp a comunităților, societăților de transport public cu privire la nivelurile traficului local și traseele alternative în cazul închiderii drumului. PPI va</p>

Aspectul	Risc/impact potențial	Mărimea	Probabilitate de existență	Cod-culoare	Măsură de reducere propusă
					<p>prezenta instrumentele de comunicare adecvate .</p> <p>Transgaz se va asigura că toți contractanții vor pune în aplicare o semnalizare adecvată (marcaje de avertizare, panouri informative) a zonei de construcție.</p> <p>Se va stabili și monitoriza continuu, un mecanism de gestionare a plângerilor, ca parte a PPI.</p> <p>Toți contractanții vor stabili un cod de conduită pentru șoferii implicați în proiect cu privire la limitele de viteză, parcare, orar aferent transportului etc. Se va elabora și prezenta Planul de management rutier și al traficului ca parte a PMMS.</p>
Sănătate și securitate la locul de muncă	Risc de accidente din cauza șanțurilor descoperite și a altor accidente asociate proiectului, pentru membrii comunității	Mare	Posibil:		<p>Transgaz se va asigura că toți contractanții vor pune în aplicare măsurile de siguranță, cum ar fi montarea de garduri la facilitățile proiectului, anume șanțuri, organizări de șantier, spații de depozitare, precum și de marcaje de semnalizare (marcaje de avertizare, panouri informative) a zonei de construcție Aceste măsuri vor fi incluse în PMMS.</p> <p>Se va elabora un PPI eficient care să asigure informarea în timp util a comunităților cu privire la programul și stadiul lucrărilor de construcție PPI va prezenta instrumentele de comunicare adecvate și mecanismul de gestionare a plângerilor.</p>

Aspectul	Risc/impact potențial	Mărime a	Prob abilit ate de exist ență	Cod- culoar e	Măsură de reducere propusă
					Atunci când traversările nu sunt posibile din cauza șanțurilor descoperite, se vor realiza trasee alternative și acestea vor fi comunicate în avans.
Situri culturale, turistice și recreative	Risc de perturbare a siturilor culturale de importanță pentru comunitate	Redus	Posibil:		<p>Transgaz se va asigura că toți contractanții vor aplica pe deplin prevederile naționale privind patrimoniul cultural. În această privință, contractanții vor fi monitorizați continuu.</p> <p>Transgaz se va asigura că va fi elaborată și aplicată o procedură privind descoperirile accidentale ca parte a Planului de management și monitorizare a patrimoniului cultural care va fi dezvoltat și aplicat ca parte a PMMS.</p> <p>Traseele de transport selectate și restricțiile de trafic vor fi utilizate ca măsură de reducere a impactului negativ asupra siturilor culturale, parte a Planului de management rutier și al traficului.</p>
	Impact vizual temporar asupra peisajului și valorii estetice a zonei.	Redus	De așteptat:		<p>Transgaz se va asigura că toți contractanții aplică cele mai bune practici în organizarea locurilor de muncă și a șantierelor pentru a reduce la minimum impactul vizual.</p> <p>Transgaz se va asigura că după construcție se vor executa activități prompte și adecvate de readucere la starea inițială a fiecărui tronson pentru a se reduce la</p>

Aspectul	Risc/impact potențial	Mărimea	Probabilitate de existență	Cod-culoare	Măsură de reducere propusă
					<p>minimum impactul asupra peisajului și valorii estetice Toate aceste aspecte se vor aborda în PMMS, anume în Planul de gestionare a readucerii terenului la starea inițială precum și în Planul de management al contractanților.</p> <p>Se va elabora un mecanism de gestionare a plângerilor ca parte a PPI și plângerile se vor lua în considerare în procesul decizional.</p>
	Modificări permanente ale peisajului și valorii estetice în zona de influență din cauza realizării AGI și a vizibilității amprizei conductei în zonele împădurite.	Mediu	De așteptat:		<p>Consultări cu autorități locale, comunități, autorități competente, arhitecți, ONG-uri și alte părți interesate cu privire la măsurile de îmbunătățire a integrării AGI în peisajul natural.</p> <p>Transgaz se va asigura că îndepărtarea vegetației va fi menținută la un nivel minim de către contractanți și că aceștia vor pune în operă activități de readucere la starea inițială și amenajare peisagistică, la sfârșitul lucrărilor de construcție. Toate aceste aspecte vor fi abordate în PMMS (Planul de readucere la starea inițială, Planul de construcție).</p> <p>Se va elabora un mecanism de gestionare a plângerilor ca parte a PPI și plângerile se vor lua în considerare în procesul decizional.</p>

Aspectul	Risc/impact potențial	Mărimea	Probabilitate de existență	Cod-culoare	Măsură de reducere propusă
Grupuri vulnerabile	Pierderea temporară/permanentă a mijloacelor de subzistență de către persoanele care depind de terenul afectat sau de resursele naturale afectate ca urmare a achiziționării terenului și a lucrărilor de construcție.	Mare	Posibil:		<p>Sistemul de compensare va fi echitabil și conform cu prevederile legislației naționale și cu cerințele BERD astfel cum sunt prevăzute în CAT.</p> <p>Se va elabora un mecanism de gestionare a plângerilor ca parte a PPI și plângerile se vor lua în considerare în procesul decizional.</p> <p>Agenții de legătură ai proiectului vor sta la dispoziția comunităților pentru a realiza consultări cu oamenii afectați.</p>
	Expunere mărită, în special în cazul copiilor, la accidente provocate de șanțurile descoperite, vehiculele și echipamentele grele	Mare	Posibil:		<p>Transgaz se va asigura că toți contractanții vor pune în aplicare măsurile de siguranță, cum ar fi montarea de garduri la facilitățile proiectului, anume șanțuri, organizări de șantier, spații de depozitare, precum și de marcaje de semnalizare (marcaje de avertizare, panouri informative) a zonei de construcție. Aceste măsuri vor fi prezentate în Planurile de management al sănătății și siguranței destinate comunităților.</p> <p>Se va elabora un PPI eficient care să asigure informarea în timp util a comunităților cu privire la programul și stadiul lucrărilor de construcție. PPI va prezenta instrumentele de comunicare adecvate și mecanismul de gestionare a plângerilor.</p> <p>Atunci când traversările nu sunt posibile din cauza</p>

Aspectul	Risc/impact potențial	Mărimea	Probabilitate de existență	Cod-culoare	Măsură de reducere propusă
					șanțurilor descoperite, se vor realiza trasee alternative și acestea vor fi comunicate în avans.
	Limitare posibilă a accesului persoanelor vârstnice sau cu dizabilități	Mare	Posibil:		<p>Transgaz se va asigura că toți contractanții vor aplica cele mai bune practici de construcție pentru a reduce la minimum inconvenientele din circulație întâmpinate de persoanele vârstnice și cu dizabilități</p> <p>Se va elabora un mecanism de gestionare a plângerilor ca parte a PPI și acesta se va pune la dispoziția tuturor grupurilor vulnerabile</p>
	Posibil angajament redus din partea persoanelor cu probleme de sănătate	Mediu	Posibil:		<p>Transgaz va elabora măsuri specifice pentru a ajuta persoanele cu probleme de sănătate să primească la timp informații despre proiect</p> <p>Agenții de legătură ai proiectului vor sta la dispoziția comunităților pentru a realiza consultări cu oamenii afectați.</p> <p>Se va elabora un mecanism de gestionare a plângerilor ca parte a PPI și acesta se va pune la dispoziția tuturor grupurilor vulnerabile</p>

Impacturile reziduale

Odată cu punerea adecvată în aplicare a măsurilor de reducere a impacturilor negative identificate, astfel cum au fost menționate mai sus, se preconizează că impacturile reziduale vor fi minore sau neglijabile. Acestea vor fi ușor de gestionat de către echipa Transgaz în timpul construirii și exploatării conductei, dacă e cazul, prin intermediul procedurilor interne și planurilor de management social care vor fi elaborate pentru prezentul proiect. Transgaz s-a angajat să elaboreze un mecanism de soluționare a plângerilor specific proiectului care va permite identificarea și remediarea oricărui impact rezidual.

Proiectul a creat o serie de planuri de management specifice care conturează cerințele generale de management și reducere a impactului rezidual sau de management și ameliorare în domeniul disciplinei, după caz. Planurile de management elaborate sunt enumerate în continuare:

• Cadrul general PMMS	1062-BRUA-FCESMP-0001
• Planul de management al contractanților 0003	1062-BRUA-CMP-
• Planul de management și prevenire a poluării	1062-BRUA-PPMP-0005
• Planul de gestionare a readucerii terenului la starea inițială RMP-0015	1062-BRUA-
• Planul de gestionare a deșeurilor	1062-BRUA-WsMP-0006
• Planul de gestionare a materialelor periculoase	1062-BRUA-HMMP-0007
• Planul de management rutier și al traficului 0016/HSSMS1062-BRUA-HSSMP-0010	1062-BRUA-RTMP-
• Planul de management al forței de muncă și condițiilor de muncă WCAMP-0009	1062-BRUA-
• Planul de management al apei	1062-BRUA-WMP-0012
• Planul de management al cursurilor de apă care traversează conducta 1062-BRUA-WcMP-0013	
• Planul de management al patrimoniului cultural	1062-BRUA-CHMP-0011
• Planul de management al biodiversității	1062-BRUA-BMP-0004
• Planul de management al răspunsului în caz de urgență 0017	1062-BRUA-ERMP-
• Plan de implicare a părților interesate	1062-BRUA-SEP-0002
• Planul de management al sănătății și siguranței comunităților	1062-BRUA-CHSMP-0008
• Planul de management hidrostatic	1062-BRUA-HMP-0014
• Cadrul de achiziție a terenurilor și Planul de Acțiune (acesta din urmă urmând a se elabora)	

8. Bibliografie

- Politica de mediu și socială a BERD pe 2014
- SNTGN TRANSGAZ S.A.
- Raportul privind evaluarea impactului asupra mediului (Raportul EIM)
- Datele de la Institutul Național de Statistică pentru anii 2011 - 2016
- <http://www.freeworldmaps.net/europe/romania/romania-map-physical.jpg>
- Recensământul populației și locuințelor din octombrie 2011
- Raportul Băncii Naționale a României din decembrie 2016
- Legea nr. 114/1996 a locuințelor din România
- Sondajul economico-social din decembrie 2016
- Legea nr. 348/2003 privind cultivarea de pomi fructiferi, defrișarea plantațiilor de pomi și arbuști fructiferi de interes comercial care aparțin unor persoane fizice și juridice
- Codul Silvic (legea nr. 46/2008)
- Datele de la Banca Mondială pentru 2013
- Datele de la Ministerul Muncii
- Raportul de țară referitor la România pentru anul 2016, incluzând o analiză aprofundată cu privire la prevenirea și corectarea dezechilibrelor macroeconomice, de la Comisia Europeană (CE)
- <http://www.anofm.ro/files/Situa%C5%A3ia%20statistic%C4%83%20a%20%C5%9Fo%20majului%20-%20decembrie%202015.pdf> - Agenția Națională a Ocupării Forței de Muncă
- [http://www.edu.ro/sites/default/files/_fi%C8%99iere/Transparenta/2016/Stare%202014%20P\(1\).pdf](http://www.edu.ro/sites/default/files/_fi%C8%99iere/Transparenta/2016/Stare%202014%20P(1).pdf) - Ministerul Educației
- [http://www.edu.ro/sites/default/files/_fi%C8%99iere/Transparenta/2016/Stare%202014%20S\(1\).pdf](http://www.edu.ro/sites/default/files/_fi%C8%99iere/Transparenta/2016/Stare%202014%20S(1).pdf) - Ministerul Educației
- Date de la Serviciul mobil de urgențe, reanimare și descarcerare din România
- Atlasul zonelor rurale marginalizate și al dezvoltării umane locale din România

Anexe

Anexa 1: Principalele caracteristici ale conductei BRUA

Anexa 2: Lungimea totală în zona intravilană și extravilană din UTA traversate de conducta BRUA

Anexa 3: Modelul de chestionar pentru sondajul economico-social

Anexa 4: Demografia în UTA traversate de conducta BRUA

Anexa 5: Distribuția în funcție de gen a populației din UTA traversate de conducta BRUA

Anexa 6: Aproximarea așezărilor față de coridorul de construcție

Anexa 7: Elementele infrastructurii existente pe tronsonul Podișor - Recaș

Anexa 8: Utilizarea terenurilor în UTA traversate de conducta BRUA

Anexa 9: Utilizarea terenurilor din cadrul frontului de lucru de 14m

Anexa 10: Populația activă din județele traversate de conductă

Anexa 11: Sănătatea și siguranța publică în UTA traversate de conducta BRUA